

DZWON NIEDZIELNY

Matka Boska Bolesna przypomina dzisiaj inną Matkę naszą — Kościół
Katolicki, doznający ucisku ze względu na swego Oblubieńca — Chrystusa.

KOŚCIÓŁ TO MATKA

„Mielśmy ojca i matkę na ziemi, by narodzić się na cierpienie i śmierć; znaleźliśmy innych rodziców, w Bogu Ojca, w Kościele matkę, by porodził nas do żywota wiecznego“. Św. Augustyn, który nazwał Kościół „wielkim dziełem i ciałem mistycznym Chrystusa i królestwem Bożem“, mówi nam w przyczoconych wyżej słowach o Jego macierzyństwie.

Zrozumiał ten charakter i to posłannictwo Kościoła i przepięknie określił je ów abisyński męczennik, beatyfikowany 3 października 1926 r. Ks. Ghebre Michael, gdy, należąc już do duszy Kościoła, zanim stał się formalnie Jego członkiem, mówił do swego mistrza i przyjaciela: „Przyrzekliśmy nietyko trzymać się zdala od błędu i trwać w prawdziwej wierze, lecz iść na poszukiwanie prawdziwego Kościoła Chrystusowego, by spocząć na Jego łonie. Jest to dziś dla mnie oczywiste, iż jest nim Kościół rzymsko-katolicki. Stoimy jeszcze od Niego daleko. Idźmy doń: to nasza matka!“ Mając nogi ścięte mieczami i oczekując dopełnienia ofiary, już jako katolik i sługa Boży na śmierć skazany, pisał do biskupa, z rąk którego otrzymał święcenia kapłańskie: „Siedząc dniami i nocą na gołej ziemi, głosimy kazania, milcząc. Usta mamy zamknięte, lecz nasze skatowane nogi wołają głośno: Wierzęcie w Kościół katolicki!“.

I w istocie Kościół nasz święty nie jest tylko instytucją i władzą, która rozkazuje i rządzi; On dla ludzkości Matką czuwającą nad duszą i ciałem i przewyszającą wszystkie rodzicielski ziemskie dostojenstwem i mocą, płodnością, bezinteresownością i poświęceniem, czułością i troskliwością. Macierzyństwo Jego jest niezmiernie jak ojcostwo Boże; jest ono odbiciem macierzyństwa i wszechpośrednictwa Marii (O. de Clerissac).

Wyszedźmy z Serca Zbawcy, nie rodzi nas ta Matka na niewolę, lecz do wolności. „A ono, które wzgórze jest Jeruzalem, wolne jest: które jest matka nasza... A tak, bracia, nie jesteśmy synami niewolnicy, ale wolnej; którą wolnością nas Chrystus wolnymi uczynił“ (Gal. IV, 26, 31).

Pieczelowitością macierzyńską otacza nas Kościół od brzasku życia aż do jego zmerchu i poza grobem jeszcze. Matką jest od kolebki do mogiły, od chwili, gdy wprowadzając nowochrzczeńca do świątyni i włączając go w poczet swych dzieci, mówi: „Wnijdź do Kościoła“ („Ingredere in Ecclesiam“), czy też „Przyjmuję cię do Kościoła Bożego“ („Recipio te in Ecclesia Dei“), o ile chrztu w domu udziela. Matką jest bardziej niż kiedykolwiek, gdy konającego wyprowadza w zaświaty słowa: „Wynijdź duszo chrześcijańska“ („Proficisce — anima christiana“). Rozwija powiaka niemowlęcia przy chrzcie św., by je namięć; podnosi powótkę na łożu śmierci, by nas po raz ostatni pomazać na bóg rozstrzygający, a daj Boże zwycięski. Żadna matka nie opłakuje tak jak Kościół utraty wiecznej swych dzieci.

W ciągu całej ziemskiej wędrówki zaopatruje nas ta dobra matka we wszystko, czego potrzeba do utrzymania i rozwoju życia duchowego. Karmi słowem Bożem i chlebem żywota, uczy nas modlić się. Zadaniem matki jest pośredniczenie między dziećmi a ojcem; spełnia to Kościół, wstawiając się za nami do

Ojca niebieskiego i wyjednując miłosierdzie i przebaczenie.

Macierzyństwo Kościoła dodaje uroku i wesela wszystkim pociechom, jakich nam wiara dostarcza tak, jak majestat i powaga tego macierzyństwa pobudza nas do uległości i posłuszeństwa.

Po zejściu z tej ziemi tych, których dla wieczności zrodził, otacza Kościół ich dusze tkliwą i wodną pamięcią. On jeden przechowuje wiernie ich wspomnienie, wspomagając w mękach czyśćcowych składaniem Najśw. Ofiary i bezustanną modlitwą, a śmiertelne ich szczątki czcią i poszanowaniem otacza. Żadna matka nie umie tak modlić się za dzieci jak Kościół...

Ciężko i smutno pomyśleć, ilu napotyka się dziś chrześcijańskich, którzy pozwalają obcy przybyzom oderwać się od łona matki, by wpaść w drapeżne szpony wilków w owczej skórce. Zwabieni dolarami, czy też obalamuceni byle jakim piśmiędem, rozguzanem przez domokrążnych roznosieli sekciarskiej zarazy, a nieraz do rąk małoletnich wytkanem, dają się uwieść przerożnym hodurowcom, plaszkowcom, babystom, czy badaczom Pisma św., którzy wchodzi do Chrystusowej owczarni jak złodzieje i zbójcy, by wykraść Mu dusze, przezeń odkupione i żywione, a na rekach Matki Kościoła miłośnie piastowane. Widzi się nieraz, o zgrozo! starsze, sędziwe nawet niewiasty, które będąc już — jak się pospolicie mówi — jedną nogą na tamtych świecie, uwikłały się w sidła fałszywych apostołów, robotników zdradliwych, przemienających się w apostołów Chrystusowych (II Kor. XI, 13) i porzuciły świętą wiarę i przysłań bezpieczną Kościoła. Przypominają się tu słowa Pawłowe, że kto z aparą się wiary, gorszy jest niżli niewierny (I. Tym. V, 8). Nie dość na tem. Ileż matek zbłąkanych zabrania dzieciom przystępować do sakramentów św.! Same od prawdy odpadają, odwodzą od niej dusze, za które kiedyś przed Bogiem odpowiadają. Serce Matki — Kościoła ścisła się bólem i krwawi na ten widok... „Rodzić to dla Kościoła przyjmować dzieci na swoje łono; wyjście z tego łona, to ich śmierć“, mówi pięknie Bossuet. Zaprzec się Matki, zapomnieć o niej, opuścić tę arkę zbawienia, to staczać się ku przepaści. Odrwać od Matki dzieci, to pociągać je ku zgubie i zatracie wiecznej.

Szcześliwi natomiast i błogosławieni ci wszyscy, którzy rodzą się, rosną i umierają otoczeni miłością macierzyńskiej Kościoła. Są oni na dobrej drodze i w tej bezpiecznej gospodzie, do której Boski Samarytanin wprowadził schorzały i zraniony rodzaj ludzki, zlecając gospodarzowi pieczę nad nim aż do Swego powrotnego przyjścia.

Do chrześcijan katolików zastosować można słowa, które o zakonie św. Benedykta wyrzekł opat Gueranger do pierwszych mnichów, przyjętych w Subiaco: „Skąta, na której jesteśmy utwierdzeni, to Syn Boży, to święty Kościół rzymski; ktokolwiek łączy z nim swe przeznaczenie, nie zginie, a przeciwnie, kto z nim nie zbiera, rozprasza tem samym plon, który — jak mu się zdawało — był zebrał“.

Trwajmy wiernie przy najlepszej z matek!

elska.

Czytajcie i rozszerzajcie „Dzwon Niedzielny“!

Hug Felonch

ZWIASTOWANIE

„Anioł Pański zwiastował Pannie Marji”...

W ubogim domku w cichym Nazarecie
 Gabrzeł, goniec z anielskiej husarji,
 Zwiastował, że się narodzi Bóg-Dziecię.

I bez zmayı poczęta — pocznie Syna,
 A Emanuel Mu imię — Bóg z wami.
 I chwila to w dziejach ludzkich jedyna:
 Dziewicy słowa razem z niebianami

Trójca św. czekała, by światu dać Zbawcę,
 Co nadłtamanej trzciny nie dotamie,
 Ani kwiateczka ukrytego w trawce,
 Acz wszechpotężne Jego Boskie ramię.

„Oto ja służebnica” ...
 Z wiarą i w ufnej pokorze,
 Którą niebiosa zachwyca
 Przyjęta słowo Boże;
 Boskiego Królewica,
 Łask nieprzebranych morze,
 Wita w swem tonie,
 Aż całkiem zatonie

W kontemplowaniu Boga.
 Ach, niechże w naszej duszy
 Przyjdzie ta chwila błoga,
 Że nasze oczy, uszy
 Ogarnie jak pożoga
 Miłota, co serca kruszy

I topi łody pychy
 I pokój daje cichy.

„A Słowo Ciałem się stało
 I między nami mieszkało”.
 Jak Bóg przyrzekł w Nazarecie,
 Zestął na świat Boże Dziecię.

Tak Pan zastępów zszedł cicho na ziemię,
 Że świat nie słyszał, pogrążon w rozgwarze,
 O Nazarecie ani Betlejemie:
 Maluczy przyszli — nie znali mocarze.

Jezus do Najświętszej Panny
 Zeszedł szczebiot nieustanny,
 Chciał, by jak On: „Mamo, mamo!”
 Do malek dzieci tak samo

Wołały całą gromadką,
 A pieśnią „Serdeczna Matko”
 Niebios Królowej i Pani
 Hold i dzięki niosty w dani.

Poko, ilekroć wspomnisz Zwiastowanie
 I na anielskie spojrzysz Marji lica
 Wspomnij na swoje szczytne powołanie!
 Niech Cię uderzy wielka tajemnica
 W Jej przywileju Dziewicy i Matki:
 Najświętsza Panna i — Bogarodzica!

A ten przywilej tak ogromnie rzadki,
 Bo aż jedyny, to jest upomnienie
 Dla Ciebie. — Święte panny czy męczatki,
 Które już w niebie wieczne nucą pieńie
 I tą czy ową godnością się szczyca,
 Patrz! — w jakiej przecież się miewały cenie.
 Tobie więc matką być — albo dziewicą.

NA NIEDZIELĘ V POSTU

Ewangelja (Jan 8, 46—59).

W owym czasie rzekł Jezus do Żydów: Kto z was dowiedzie na mnie grzechu? Jeśli prawdę mówię, czemu mi nie wierzycie? Kto z Boga jest, słów Bożych słucha. Dlatego wy nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. Odpowiedzieli tedy Żydzi i rzekli Mu: Iżali my nie dobrze mówimy, żeś Ty jest Samarytanin i czarta masz w sobie? Odpowiedział Jezus: Ja czarta nie mam, ale czcuję Ojca Mego, a wyście Mnie nie uczili. A jać nie szukam chwaty Swej, jest który szuka i sądzi. Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Jeśli kto zachowa mowę Moją, śmierci nie ogląda na wieki. Rzekli tedy Żydzi: Terazżeśmy poznali, że czarta masz. Abraham umarł i prorocy, a Ty powiadasz: Jeśliżby kto strzegł mowy Mojej, nie skosztuje śmierci na wieki. Czyliż Ty jesteś większy nad ojca naszego Abrahama, który umarł, i prorocy pomarli? kim się Sam czynisz? Odpowiedział Jezus: Jeśli się Ja Sam chwale, chwata Moja nic nie jest. Jest Ojciec Mój, który Mnie uwielbia, o którym powiadać, iż jest Bogiem waszym. Lecz wy nie poznaliście Go, ale Ja Go znam, i jeśliżbym rzekł, że Go nie znam, byłbym podobnym wam kłamca. Ale Go znam i mowy Jego strzegę. Abraham ojciec wasz, z radością żądał, aby oglądał dzień Mój, i oglądał, i weselił się. Rzekł tedy Żydzi do Niego: Pięćdziesiąt lat jeszcze nie masz a Abrahama widziałeś? Rzekł im Jezus: Zaprawdę, zaprawdę mówię wam: pierwszy niż Abraham się stał, Jam jest. Porwali tedy kamienie, aby nań ciskali, lecz Jezus ukrył się i wyszedł z kościoła.

Z liturgji wielkopostnej.

Treścią modlitw liturgicznych Wielkiego Postu są: męka Pana Jezusa — chrzest św. — pokuta.

O chrzście św. i o pokucie mówiliśmy w poprzednich artykułach. Pozostało najdłużniejsze, ale i najtrudniejsze zadanie: opowiadać o Męce Pańskiej. Zaznaczyć należy przytem, że wspomnieniu cierpienia Zbawiciela, Jego męki i śmierci poświęcone są przedewszystkiem ostatnie dwa tygodnie Wielkiego Postu.

Jak rozważać mękę Pańską? — oto zagadnienie, w którego praktyczne rozwiązanie wprowadza nas liturgia ostatnich tygodni Wielkiego Postu. Przywykliśmy rozważać, że tak się wyrażę, zewnętrzną stronę cierpienia Zbawiciela: rozważamy cierpienia Jego Boskiego Ciała przy biczowaniu, cierniem koronowaniu, dźwiganiu krzyża, ukrzyżowaniu i podczas wiszenia na krzyżu.

Za mało — bo to trudniejsze — rozważamy cierpienia Duszy Zbawiciela. A właśnie liturgia Wielkiego Postu wskazuje nam na tę stronę cierpienia Zbawiciela: Ciału Pana Jezusa zadawali żydzi i poganie najokrutniejsze katusze, ale przedewszystkiem cierpiała dusza Zbawiciela: „I zaczął się smuć i lękać i odczuwać odrazę. Wtedy rzekł do nich (do Apostołów w Ogroju): Smutna jest dusza Moja aż do śmierci!” (Mk. 14, 33. Mt. 26, 37—38.).

Powodem tego smutku, tego lęku i tej odrazy Pana Jezusa były: ogrom Jego cierpienia i męki, które widział, wrpód nim się dokonały; ogrom grzechów ludzkich, które wziął na Siebie; niewdzięczność ludzi;

poznanie, że ludzie nie będą korzystali z zasług Jego męki i śmierci.

Ten smutek, ten lęk i tę odrazę Zbawiciela stawia nam przed oczyma liturgia ostatnich dwóch tygodni Wielkiego Postu.

Przed oczyma naszymi staje Zbawiciel, a z ust Jego płynie do uszu naszych wołanie, rozzdzierające dusze nasze:

„Ludu Mój, cóżem ci uczynił? albo w czemem cię zasmucił? odpowiedz Mi“¹⁾).

„Czy oddają zło za dobre, że wykopali dół dla duszy Mojej?“²⁾

„Wiele dobrodziejstw uczyniłem wam; dla którego dobrodziejstwa chcecie Mnie zabić?“³⁾

„Boże, Boże Mój, wejrzyj na Mnie, czemuś Mnie opuścił?... Jam jest robak, a nie człowiek; pośmiwisko ludzi, i wzgarda popółstwa. Wszyscy, którzy Mnie widzą, naśmiewają się ze Mnie: Iżą usta, i potrzęsają głową. — Nadzieję miał w Panu, niechże Go ratuje: niechaj Go wybawi, bo się kocha w Nim! — I patrzają oni, i wpatrują się we Mnie: rozdzierała sobie szaty Moje, a o suknię Moją miotają losy“⁴⁾).

„Czekam, kto by się Mnie uzałił, a nie było, i kto by pocieszył, a nie znalazłem“⁵⁾).

Któż mnie nauczy, bym się uzałił cierpiącego Zbawiciela? Któż mnie nauczy, bym Go pocieszył?

„Matko, ponad wszystkie świętsza,

Rany Pana aż do wnętrza

W serce me głęboko wpij.

Cierpiącego tak niezmiernie,

Twego Syna ból i ciernie

Niechaj duch podziela mój!

Spraw, niech leję łzy obficie,

Poprzez café moje życie

Sercem mnie z Cierpiącym wiąż!“⁶⁾

Kalendarzyk tygodniowy.

22	marca	Niedz. Męki Pań. (Czarna), Katarzyny szw.
23	"	poniedziałek, Feliksa m.
24	"	wtorek, Gabryela arch.
25	"	środa, Zwiastowanie N. M. P.
26	"	czwartek, Teodora b.
27	"	piątek, Matki Boskiej Bolesnej
28	"	sobota, Jana Kapistrana.

¹⁾ Z Hirtgii Wielkiego Piątku. ²⁾ Nona w Brawiarzu na poniedziałek po niedzieli Męki Pańskiej. ³⁾ Antyfona do Magnificat na środę po niedzieli Męki Pańskiej. ⁴⁾ Traktus na niedzielę Palmową. ⁵⁾ Ofiarowanie na niedzielę Palmową. ⁶⁾ Sekwencja ze Mszy św. o Siedmiu Bolesnościach Najśw. Marii Panny na piątek po niedzieli Męki Pańskiej (Tłum. ks. Karpińskiego T. J.).

Ks. Biskup Chomyszyn o działalności inteligencji ukraińskiej.

JE. Ks. Dr. Grzegorz Chomyszyn, Biskup staliwowski obrządku grecko-katolickiego, zamieszcza w swym diecezjalnym „Wistniku“ (cz. 1, III. 1931 r.) oświadczenie, w którym potępia działalność „Ridnoji Szkoły“, „Proswity“ oraz inteligencji ukraińskiej, stojącej na czele tych instytucji oświatowych, wyzyskującej Kościół katolicki dla swych celów politycznych, a w gruncie rzeczy dla antykatolickiej roboty.

„Ridnaja Szkoła“, założona przez katolików i czerpiąca główne swe zasoby z pomocy duchowieństwa i społeczeństwa grecko-katolickiego, gdzie tylko może, popiera za pośrednictwem swych wydawnictw prawostawie. Stwierdza to również pismo Ks. Biskupa

Bohaczewskiego, gr.-katolickiego ordynariusza z Filadelfji w Ameryce, uskarżającego się na propagowanie indyferentyzmu i sekiarstwa przez kierowników „Ridnoji Szkoły“.

Nowowytbudowane gimnazjum ukraińskie w Drohobyczu nazwane zostało „im. Ivana Franka“ mimo, że powszechnie jest wiadomem, iż Frank był bojowym ateuszem i wrogiem Kościoła i mimo, że Ks. Ks. Biskupi gr.-katolice zabronili duchowieństwu brać udział w obchodach ku czci Franka.

„Była to — pisze Ks. Biskup — czysta prowokacja pod adresem katolickiego Biskupa. Prosił Biskupa, by uświetnić uroczystość, by podnieść powagę i znaczenie instytucji, a przytem z niego zakpić.“

Niedawno u Ks. Biskupa zjawiła się delegacja „Ridnoji Szkoły“ z prośbą, by podpisał odezwę z racji 50-lecia założenia tej instytucji. Ks. Biskup, podobnie jak i inni Ks. Ks. Biskupi gr.-katolice, zgodził się umieścić swój podpis pod warunkiem, że zostanie umieszczona oświada, iż w „Ridnoji Szkole“ będzie zapewniony wpływ Kościoła katolickiego. Delegaci zgodzili się na to, jednak nie dotrzyмали zobowiązania, gdyż ogłosili odezwę z podpisami Ks. Ks. Biskupów, ale bez powyższej klauzuli.

Zarządy Ks. Biskupa odnoszą się nie tylko do „Ridnoji Szkoły“, ale wogóle do wszystkich świeckich towarzystw ukraińskich, a w pierwszym rzędzie do „Proswity“, gdzie panuje duch skrajnego radykalizmu.

W pewnym powiatowym mieście Ks. Biskup urządził misję dla wiernych. W sobotę lud, wychodzący z kościoła, zauważył na krzyżu misyjnym przybite ogłoszenie, że następnego dnia t. j. w niedzielę o godz. 10 r., t. j. w czasie sumy i kazania misyjnego odbędzie się zebranie kooperatywy „ukraińskiej księgarń“. „To była — pisze ks. Biskup — czysta prowokacja i zniewaga nietyłe dla biskupa, ile dla naszej świętej sprawy, jaką jest misja. Pytam się, czy Polacy mogliby uczynić coś podobnego w stosunku do swego Biskupa? Ja myślę, że nawet Żydzi, Turcy, szanujący siebie, nie byłiby do tego zdolni. Misje członkowie kooperatywy nie chodzić na misje, ale profanować krzyż misyjny, znieważać i prowokować swego biskupa — to potrafiła tylko nasi „wierzący“ patrioci, inteligenci.“

„I te nasze towarzystwa — kończy Ks. Biskup — chwytne i niepewne lub nawet wrogie dla Kościoła i wiary, ci nasi inteligenci, indyferendni, liberali, albo cynicy religijni mają jeszcze czoło udawać się, nieraz domagać się albo nawet dyktować duchowieństwu, ażeby dawało pieniądze, zajmowało się składkami i zbórkami w kościołach, koło kościołów, w czasie nabożeństw i uroczystości religijnych. Jednak temu się nie dziwię, bo naiwna dobrodusność, czy krótkowzroczność naszego duchowieństwa na to zezwala“.

I wśród nas jest wielu katolików, którzy uznają tylko urzędowe, bądź patryotyczne nabożeństwa i chcą wciągnąć Kościół i nabożeństwo kościelne jedynie w służbę państwa, osoby czy narodu, uważając, że Kościół ma się im wysługiwać i o tyle go tylko cenią, o ile odpowiada ich życzeniom. Nie rozumieją, że interesy Kościoła są wyższe i odnoszą się do życia nadprzyrodzonego, a nie można ich podporządkowywać „dobru“ narodu, państwa i t. p. ze szkoda dla moralności lub wiary Z tej racji Arcypasterze we Francji potępili „Action Francaise“ (pismo i ruch polityczny), dlatego i bisk. Chomyszyn wystąpił przeciw inteligentom ruskim, nadużywającym Kościoła.

Z MISYJ KATOLICKICH

Nawrócenie się 600 Beduinów

Patrzyercha łaciński Jeruzolimy przyjął niedawno do Kościoła katolickiego około 600 Beduinów, pochodzących z Transjordanii. Nowi ci konwertyci należeli dotychczas do grecko-schizmatycznego patriarchatu Jeruzolimy. Są oni członkami dwóch najważniejszych szczepli w Fehes w górach Galaad, znanych z Pisma św. i prawie wszyscy są pasterzami, mieszkającymi w mieście Es-Salt.

Religie świata

Podług podanego przez wiedeńską „Reichspost” sprawozdania z odczytu praelata dra Innitzera, byłego

Jeden z OO. Białych w Afryce przygotowuje młodzież murzyńską do bierzmowania.

ministra, można obliczać, że obecnie jest następujący podział ludności świata według wyznania: 352 miliony katolików, 304 miliony zwolenników Konfucjusza, (głównie Chińczyków), 240 milionów mahometan, 224 miliony hindusów, 164 miliony protestantów, 140 milionów buddystów, 137 milionów prawosławnych, 122 miliony pogan, 16 milionów szintoistów, 16 milionów żydów, oraz 76 milionów ludzi o nieokreślonej religii.

W Kościele katolickim przede wszystkim zaobserwować można znaczne wewnętrzne wzmocnienie, a w pracy misyjnej poczyniono także znaczne postępy. Dość wymienić, że po wojnie powstało 43 nowych apostołskich prefektur, 34 apostołskie wikariaty, 57 biskupstw i 10 arcybiskupstw.

Głównem polem działania misyj katolickich w Wschód, oraz praca nad zjednoczeniem kościołów.

Czy Chińczycy będą komunistami?

Niedawno delegat apostołski w Chinach, arcybiskup Constantini, wygłosił w Palazzo Cancelleria konferencję o misjach w tym kraju, przyczem szczególniejszą uwagę poświęcił niebezpieczeństwu chińskiego bolszewizmu. Nie tając rezultatów propagandy komunistycznej wśród Chińczyków i nie przecząc, że wielki odłam młodzieży chińskiej odrzuca dziś wszelką religię, mówca dał wyraz głębokiemu przekonaniu, że naród chiński dzięki swej naturalnej dobroci i dzięki swym właściwościom psychicznym nie padnie ofiarą bolszewizmu.

Przekonanie to ma swoje poważne uzasadnienie. Naród chiński posiada głęboko ugruntowany zmysł

rzeczywistości, to też po okresie egzaltacji szybko powróci do swej zwykłej równowagi. W wielu okęgach, gdzie bolszewizm zdołał opanować sytuację i zaczął sprawować władzę z właściwą mu bezwzględnością, lud zajmował stanowisko bierne, czekając na chwilę uwolnienia się od nowych tyranów. Duże znaczenie ma następny fakt, że Chiny nie znają wielkiej własności ziemskiej, nie można więc pociągnąć chłopów nadzieją podziału ziemi, jak to miało miejsce w Rosji. Naród chiński cechuje kult rodziny, a jego cała struktura społeczna opiera się na rodzinie, jako na komórce podstawowej, to też bolszewizm, niszcząc instytucję rodziny, głosi naukę, która stoi w rażącej sprzeczności z najgłębszym przekonaniem ludu chińskiego.

Wreszcie należy pamiętać i o tem, że nacjonalistyczny rząd nowych Chin niedowzmacznicie dał wyraz swej woli zwalczania komunizmu.

Misjonarze katolicy pionierami kultury.

W okresie od 7 do 14 grudnia ub. r. odbył się w Bangkoku w Indochinach 8-my kongres medycyny

podwrotnikowej. Omawiano na nim sposoby walki z chorobami epidemicznymi, a głównie ztrądem, malarją, gruźlicą, z chorobą beriberi i z dżumą. W godzinach wolnych od zebrzań uczestnicy kongresu zwiedzali szpitale miejskie, a m.in. misyjny szpital św. Ludwika, którego urządzenie nowoczesne, zwłaszcza gdy chodzi o radiologię, wzbudziło ogólny podziw.

Para indyjska z misji św. Franciszka. W stanie Dakota. Wpływowym naczelnikiem był Koń Cudzoziomca, którego współplemiennicy nieraz wysyłali do Waszyngtonu w interesach плеienia. Było to też wielkie zwycięstwo sprawy katolickiej wśród Indian, gdy on wraz z żoną dał się ochrzcić w czasie zjazdu katolickich Indian i odtąd wraz z całą rodziną był wzorowym i gorliwym wyznawcą Chrystusa Pana.

Nawrócenia protestantów w Japonii

W Japonii w ciągu ostatnich miesięcy zanotowano wiele powrotów na łono Kościoła katolickiego

z Kościoła protestantów. W Fukuoka, naprzykład, podczas ostatniego święta św. Franciszka Ksawerego powrócili do katolicyzmu pewien lekarz z całą swą rodziną, oraz sekretarz miejscowego biskupa angikańskiego. Do tego nawrócenia znakomicie przyczynił się przykład doktora Ozawa, docenta prawa międzynarodowego na uniwersytecie cesarskim w Fukuoka, byłego sekretarza delegacji japońskiej w komisji mandatowej Ligi Narodów. Dr. Ozawa pociągnęła w swoim czasie seraficka postać św. Franciszka z Asyżu. Przeczytał on dzieła Fryderyka Ozanama i odwiedził w czasie swego pobytu w Europie Asyż. Od tego czasu coraz bardziej przychylnie usposobiony do katolicyzmu, przystąpił wreszcie oficjalnie do Kościoła

w roku 1929. Jest on tłumaczem „Pielgrzymek Franciszkańskich” Joergensena na język japoński.

Zgon wielkiego misjonarza.

W styczniu r. b. zmarł w Kabgaye, w centralnej Afryce, biskup Hirth, jeden z najstarszych misjonarzy afrykańskich, który pracował tam w ciągu 40 lat. Zastąpił jego dła Kościoła są olbrzymie, wielkie jest również znaczenie i mir, jakim cieszył się wśród tubylców. Urodzony w Alzacji r. 1854 przystąpił do Zgromadzenia Braci Białych w r. 1876. Początkowo pracował w Jerozolimie, a wysłany do Afryki, do okręgu Njassy, w r. 1887, pozostał tam aż do chwili swego zgonu. Pracę znakomicie ułatwiała mu znajomość doskonała wielu miejscowych języków.

PILNA SPRAWA

Na przedmieściach Krakowa sroży się nędza coraz większa. Brak pracy, zarobku powiększa ją z dniem każdym. Frekwencja dzieci na „popołudniową opiekę” zwiększa się, przychodzą drząc z zimna, licho odziane, byle dostać garnek herbaty z mlekiem i bułką. Szczęśliwie, jeżeli prowadzącym opiekę starczą fundusze na powyższe k a k a o. Zimno im, gdyż często nie mają wcale białizny, obuwie podarte, nogi po owijaneszmatami.

W Zakrzówku prowadzi Liga Katolicka opiekę, obdarza dzieci oprócz podwieczorku w miarę możności i ubraniami, ale mimo to dziesięcioro z pośród dzieci, uczęszczających na opiekę popołudniową, nie ma wcale koszul.

Zwracamy się z gorącym apelem do społeczeństwa o pomoc. *Prosimy o drobne chociażby ofiary na podwieczorki na konto P. K. O. Ligi Katolickiej 410.052, oraz o stare ubrania i białiznę pod adresem: Ida Kopecka, Sobieskiego 3 parter.*

Blą Oleska.

O ŚWICIE

Zaledwie różem zorzy porannej barwić się zaczęły po bladej po nocy błękity, gdy w wirydarzu, oblegającym domek ubogi, zjawiała się postać niewieścia.

Złociste włosy, nie ujęte jeszcze w spłoty, spływały na płeć i ramiona, a oczy — niby kwiat rosą skropiony, skłżyły się brylantami bezwiednych łez.

Cisza była dokoła, jeno niekiedy z pobliskich ogrodów nieśmiało odezwał się ptak, zbudzony w tej świetowej godzinie. Na niebie coraz bardziej rozlewał się zaczęła poziota, a gdzieś, z pod ziemi krańców wystrzelili pierw-

sze grotty słoneczne. Dzień zapowiadał się jasny, promienny, radosny.

Szczęboty ptaków stawały się z każdą chwilą śmiejsze, ładniejsze, wreszcie zwały się w jedno i uderzyły krótką piosnką poranną

Znów cisza zapadła. W głąb wirydarza wleciały się zwolna promienie coraz wyżej wschodzącego słońca i snem świetlistym objęły postać dziewczicy. Ukłękła.

Białe czoło pochyliła w pokłon przed Panem, zakrytym złotą tarczą Tajemnicy, a usta rozchyliły się słodko, by przepuścić pierwsze słowo najkorniejszego powitania. Rychło zapadła się cała w bezden zachwyty i jeno dusza śpiewała rozgłośnie hymn pochwalny Bogu swemu na wysokościach.

Aż głos ją pozdrowił nieznanym.

Ocknęła się i oczy zdziwione rozwarła szeroko.

Zaliż to odbłask wizji słonecznej postać przybrał anielską i z kwiatem lilji w dłoni stoi przed nią, niebiańskim odzywając się głosem?

— Zdrowaś Marjo... Łaskiś pełna...

Serce zatukło się w piersi i umilkło nadsłuchując dalej.

— Pan z Tobą...

— Zaprawdę ze mną jest Pan... — wtórowała dusza anielskiemu słowu.

Zalęciało lilji przeczyszej zapachem i dał się znowu słyszeć głos przedziwny:

— Błogosławionaś Ty między niewiastami...

Zadrżało na nowo serce dziewicze, jakby w oczekiwaniu czegoś, co przeogromne, niepojęte, nadejść miało i dotknąć ciała słabego.

— Błogosławionaś Ty i błogosławion Owoc Twojego żywota... — brzmiał dalej w ciszy świtowej głos zaziemskiego wysłańca.

Omdlało serce całe od dziwu i trwogi, więc z pociechą najwyższą i dziewiczego lekku ukojeniem spływały słowa ostatnie:

— Z Ducha poczniesz Świętego, a przeto co porodzisz święte będzie i nazwane Synem Najwyższego...

Niezdolne już serce Dziewicy pomieścić szczęścia tak nieobjętego, lecz usta w pokorze szepcą najcichszej:

— Otom jest służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twojego.

Cisza bezdena zaległa słoneczny wirydarz i tylko kędyś z pod samego nieba błękitu Gołąb śnieżystej bieleł słał tchnienie mistyczne niepojętego cudu w łono dziewiczego ciała.

Dawno już świt ustąpił miejsca dnowi, gdy Marja głowę zdźwignęła z nad ziemi. Błogość nieopisana zalewała jej serce, jeno nie wie, zali to wszystko snem było precudnym, że uwierzył weń trudno sercu człowieczemu, czyli jawą, przed którą dusza w proch ułoży się pragnie.

A oto przed jej wzrokiem lilji kwiat niepokalany wznosi ku górze swój kiełek rozwarły. I zrozumiała — jako się śnać wypełniła obietnica Pańska, i że to ona właśnie z pomiędzy dziewic wszystkich na ziemi wybrana, — Matką ma zostać Zbawcy, co świat wykupi od grzechu.

— Wielbij duszo moja Pana — śpiewała w niej pieśń wielka, nieskończona.

OSTRZEŻENIE!

Stowarzyszenie Katolickie ku czci Najśw. Duszy Chrystusa Pana w Prądniku Białym pod Krakowem ostrzega społeczeństwo przed oszustkami, które udają członkinie Stowarzyszenia tego, kwestując po Województwie Krak. Znaczący, że od 1928 r. Stowarzyszenie wcale nie wysyłało nikogo po kweście.

MATKA I GOSPODYNI

Nr. 5.

PARĘ SŁÓW O ŚWIĘCONEM

Od wielu, wielu lat istnieje w Polsce zwyczaj urządzania na Wielkanoc święconego. Pięknie to jest dawad do poświęcenia jadło wszelakie, bo tem samem upraszamy niejako dla tych wszystkich, którzy z niego korzystać będą, aśkę i błogosławieństwo Boże.

Dawniej, kiedy przez 40 dni poszczono surowo, kiedy nie tylko mięsa, ale i nabiału w pewne dnie nie przyjmowano, a skromne pożywienie maszczono olejem — wtedy święcone, z pysznymi wędlinami, szynką, mięsem, jajami i różnem pieczywem było niejako nagrodą, dobrze zasłużoną, za długie umartwienie.

Dziś post prawie że nie istnieje. Ściśłego postu nie ma wcale (t. zn. całkiem bez jaj i nabiału), a ta odrobina umartwienia, której Kościół kat. od swych wiernych żąda, i tak z łatwością bywa przez dyspensę usunięta. Ludzie powojenni są o wiele słabsi, a warunki życiowe tak ciężkie, pracy tak dużo — że nie dziwnego, że Kościół nasz, jak prawdziwa dobra matka, chce swym dzieciom ulżyć i sił ich postem nie wyczerpywać.

Szkoda jednak, że wraz z dużym ulżeniem postu, nie zmniejsza się równolegle zbytek w urządzaniu święconego.

Zachowanie tradycji bardzo jest polecane, a jednocześnie wskazanem też jest, by zaopatrzyć się w jadło na 2—3 dni, ażeby odpocząć od gotowania. Ale bardzo byłoby na czasie, gdybyśmy nasze święcone ograniczili do najkonieczniejszych potraw. A więc jedno mięso i trochę wędliny, kilka jajek dla tradycji, babka i jakiś smakowitszy placek lub mazurek. Nie myślimy, że jakoby na święta trzeba się

objeść, postawić lub „pokazać, że mamy pieniądze”. Dziś tyle prawdziwej nędzy, że jeśli kogoś stać nawet na kilka mięs, na dwa, trzy torty lub mazurki, niechże lepiej to, co chociaż jeden z nich kosztować będzie — odda na dożywienie dziatwu lub tych najbardziej potrzebujących. Ofiara tylko wtedy jest ofiarą, jeżeli odmawiamy sobie czegoś, na coibyśmy mieli ochotę i na co nas stać, a nie jeśli dajemy ze zbywających pieniędzy.

A w końcu, wykluczmy z naszych stołów wielkanocnych alkohol! Tyle się dziś pisze o abstynencji, o szkodliwości trunków wysokokowych, że nie będą się już nad tem dłużej rozwodziła.

Wzywam więc tylko wszystkie Czytelniczki, ażeby każda w swem kółku rodzinnem zrobiła co może i nie dopuściła wódki lub wina na te wielkie święta. Uniknie się w ten sposób nie tylko dużych wydatków, bo wiemy, że alkohol drogi, ale cieszyć się będziemy wraz z naszymi mężami tem świętem Zmartwychwstania bez pijatyki, bez klótni i swarów — tak częstych w stanie nietrzeźwym.

W duchu więc oszczędności i wstrzemięźliwości urządzamy święcone nasze, a spożywając je, będziemy ściągałi na nasz dom błogosławieństwo Tego, który pozwala nam używać dóbr doczesnych, ale mówi: „Czy jecie, czy pijecie, wszystko na chwałę Bożą czynicie!” E.

Będę Szanownym Czytelniczkom bardzo wdzięczna, jeżeli zechcą redakcję Matki i Gospodyni zupełnie szczerze poinformować, czy się udały którejś święta bez „alkoholu” i czy je mile spędziła. Czekam więc na listy (Redakcja).

PRAWDA W ŻYCIU I WYCHOWANIU

Gdybyśmy się zapytały same siebie, co nas najwięcej pociąga do innych ludzi, co kieruje nami przy wyborze przyjaciela, męża, co nas zachwyca w bohaterach książki, czy życia — to musimy sobie odpowiedzieć: prawdość czyli miłość prawdy. A dlatego ją tak cenimy, bo brak jej żywo odczuwamy, tyle dziś na świecie nieprawości, tyle, tyle fałszu i kłamstwa.

Jesteśmy stworzeni na obraz Boży, dlatego na dzie naszego sumienia jest pragnienie prawdy i dążenie do niej, i nawet najgorszy człowiek czuje różnicę między prawdą a fałszem, czuje, że ten który zawsze mówi prawdę, jest lepszy, piękniejszy i ma więcej spokoju i zadowolenia.

W sumieniu naszym przegląda się Bóg, a że On jest najwyższą prawdą, więc kto dąży do Boga, dąży do prawdy, kto kocha prawdę — ukochał Boga, a kto nią gardzi — gardzi i Bogiem, gwałci sumienie, a siebie ponizą gorzej niż to czyni zbrodniarz, który w przystępie gwałtownej pokusy podniósł rękę na bliźniego. Tak, kłamstwo jest rzeczą straszną, niszczy zaufanie między ludźmi, nie pozwala podnieść oczu na drugich, tem mniej na Boga. A prawda jasnością opromienia oblicze, pieśń szczęścia kładzie na usta, czyni nas paniami otoczenia i nie pozwala na inne zle i brzydkie myśli.

Przedewszystkiem nauczymy się prawdę odkrywać

i ją podziwiać. Prawdą jest wszystko co Pan Bóg stworzył i objawił, te prawa, które nadał przyrodzie i które utrzymują świat cały. Człowiek został stworzony dla prawdy! Uczony w pracowni badający różne prawa przyrody, podróżnik odkrywający biegun, lekarz, który pracuje nad odkryciem bakcyli zabójczych — wszyscy oni kochają prawdę i jej służą. Ale stokroć więcej ją kocha ten co się sam przyznaje do winy i dobrowolnie przyjmuje za nią sąd i karę, albo ten, który odważnie broni swych przekonań, choć wie, że za to może stracić posadę lub narazić się na wyszydzanie; ten, kto depce miłość własną i klęka przed trybunałem pokuty, by sam siebie ukarać za grzech. Ci wszyscy są bohaterami prawdy, a nieraz i jej męczennikami, wolą znieść cierpienia, więzienie, śmierć, byle prawda triumfowała. Oni wszyscy pamiętają słowa Chrystusa: „Jam jest prawda i droga i życie. »Kto kocha prawdę, przychodzi do światłości».

Musimy więc co dnia liczyć się z sumieniem, czystym nie zgorszyszy przeciwko prawdzie, czystym nie skłamały myślą, słowem, uczynkiem, obudą, nieszczerością; a jeżeli widzimy, żeśmy przekroczyli VIII przykazanie, to kajamy się i prośmy Boga, by nam przymnożył łaski i miłości prawdy.

Musimy pokochać prawdę całym sercem, ukochać ją więcej niż względy ludzkie, niż siebie i fałszywych przyja-

ciół, dla których kłamiemy; musimy ją postawić u celu swego życia, wpatrując się w nią, dążyć do niej wszystkimi siłami. A prawda warta tej walki. Ona każe nam widzieć, jakimi jesteśmy wobec Boga, jakie mamy wady; ona odsłania oczy na dobre strony bliźniego, ona umożliwia zrozumienie Boga. Kochać prawdę — to znaczy tak żyć, byśmy mówili i czynili wszystko zgodnie z naszym przekonaniem.

Kobieta-matka musi nie tylko przestrzegać prawdy w życiu własnym, ale i dusze dziecięce ubierać dla prawdy, a strzec przed kłamstwem.

Pamiętając jednak, że w duszy naszej walczą dwa prądy: pragnienie prawdy i skłonność do fałszu, pierwsze trzeba umacniać, drugą wyciszczać. Pierwszym warunkiem jest dobry przykład rodziców: dziecko nie śmie słyszeć w domu kłamstwa. Inaczej — mimo ostrzeżeń i nauk — będzie kłamało. Wolno czasem zamilczeć, odmówić wyjaśnienia, ale nie wolno dzieciom dawać fałszywych odpowiedzi, nie wolno przekręcać faktów życiowych czy historycznych, nie wolno straszyć czemś, co nie istnieje. A odwrotnie należy opowiadać dzieciom historię świętą, historię Polski, zdarzenia z życia Świętych, uczyć przypatrywać się i badać życie przyrody, a przedewszystkiem uczyć prawd wiary i uczyć liczenia się z sumieniem. Codzienny rachunek sumienia robić musi każda matka sama ze swemi pociechami — to najlepsza szkoła prawdy. Niedosę bowiem, by dziecko uświadomiło sobie, że kłamało, ale powinno dojść przyczyn kłamstwa, bo gdy chodzi o wyleczenie z wady, trzeba zawsze zatamować jej źródło. Pozornie mogą być różne przyczyny kłamstwa, ale w istocie jest jedna: chęć obrony swego ja przed bólem, wstydem, trudem, czyli miłość własna. W szczególach przyczyną kłamstwa jest:

1. Lęk przed bólem fizycznym, biciem, krzykiem, głodem, niewygodą i t. d.

2. Obawa przed zawstydzeniem. W obu wypadkach część winy spada na wychowawcę, jego bowiem zachowanie wywołuje kłamstwo. Trzeba unikać nagan, które mogą denerwować, poniżać; należy dziecko upominać z miłością i zawsze w cztery oczy — a nadto hatować je, uodpornić zbytnią wrażliwość przez sporty, należyte odżywianie, mężnie znoszenie niewygód i rozwijanie odwagi, gdyż podłe tchórzostwo jest często przyczyną kłamstwa. Wyrabianie poczucia godności też przyczynia się do mówienia prawdy.

3. Innym rodzajem kłamstwa są przechwałki, zmyślenia dzieci, by się wywyższyć nad inne. Takie dzieci leczy się niesłuchaniem i brzydzeniem się przechwałkami oraz stopniowym rozwijaniem chrześcijańskiej pokory, która wie, że wszystko dobre otrzymuje z rąk Boga. Skoro dziecko nabiera poczucia swej wartości, swych sił i zdolności, ukazywać mu trzeba wyższe ideały, wobec których nauczy się odczuwać swoją niedoładność.

4. U innych kłamstwo płynie z chciwości — spotyka się to częściej u starszych, ale i małe dzieci mają instynkt

zbierania i przekraczają w tem należyty granicę. Trzeba wdrażać do poprzestawania na małym, ale nie ograniczać koniecznych potrzeb.

5. Najbrzydsze kłamstwo jest wynikiem niechęci a czasem wzajemnej nienawiści. Jeżeli dziecko kłamie, by drugim zrobić przykrość lub krzywdę, to taki objaw jest zatrważający i wymaga pilnej pracy nad rozwojem miłości bliźniego.

6. Najtrudniej wykorzystać u dzieci kłamstwo usłuszone, bo uważają za konieczne n. p. okłamać chorego, że mu jest lepiej, gdy śmierć się zbliża, zaprzeczć winy towarzysza zabaw, choć się wie o niej dokładnie, przedstawić nieprawdźwiewny jakiś fakt, by koleżanka otrzymała nagrodę — to wszystko uważa się za cnotę, a jest w istocie grzechem przeciw prawdzie. Dziecko powinno wiedzieć, że kłamstwem wyrządza ujmę temu, w którego obronie kłamie. Im więcej wykształcimy zmysł prawdy, tem łatwiej ustrzeżemy od podobnych usług przyjacieliskich.

Pracując nad dzieckiem matka musi pamiętać, że dzieci małe często kłamią nie ze złej woli, ale ze zbytku wyobraźni i niedokładnej obserwacji. Dzieci tłumaczą sobie wszystko po swojemu, lubią baśni, łatwo przeinaczają wspomnienia i nieumieją kontrolować rozumem tego, co się dzieje w ich małym umyśle. Dzieci idą za swem pragnieniem, a to pragnienie wyolbrzymia rzeczy małe i sprawia, że dziecko widzi i słyszy inaczej niż my. Prostować trzeba, ale się nie gniewać za takie ujmowanie rzeczy, by nie sfałszować pojęć o złu istotnym i nie obudzić w serduszkach poczucia krzywdy. Również musimy wiedzieć, czy dziecko kłamie nałogowo czy też rzadko, doraźnie, pod wpływem silnej pokusy. Za nałogowe kłamstwo dziecko jest mniej odpowiedzialne, więcej jego matka; wyleczenie z nałogu wymaga wielkiej cierpliwości i wyrozumiałości, ale i stanowczości. Aby uniknąć kłamstw dziecięcych nie należy dzieci zmuszać do przyznania się, ale zachęcać, o ile zaś dziecko się przyzna nie sztydzieć, nie wypominać, nie straszyć, nie przedrzeźniać ani drugim o tem nie opowiadać. Przyznanie się do winy jest rzeczą trudną i trzeba to cenić, pomóc, dać odwagi. Jeżeli się przyznaje, to chce się poprawić, musi jednak wiedzieć, że poprawa przychodzi powoli. W chwili pokusy niech się dziecko modli, gdy jej ulegnie, niech przeprosi Pana Jezusa, gdy ją opanuje niech złoży, dzięki, rano powinno przewidywać okazję do kłamstwa i prosić by Pan Bóg strzegł od złego, wieczorem się liczyć, czy się za złem nie poszło.

Najlepszym środkiem jest wytrwała modlitwa, opowiadanie się i przystępowanie do Sakramentów św. W spowiedzi musi dziecko stanąć w prawdzie, więc spowiedź obok łaski Sakramentalnej daje się do utwierdzenia się w nałogu mówienia prawdy, a w Komunii św. dziecięć łączy się z Tym, który jest najwyższą prawdą i który powiedział: »kochajcie prawdę, a ona was oswobodzi«.

S. Barbara Żulińska. C. R.

O potrzebie czystości i porządku

Nadchodzą Święta Wielkanocne. Z okresem tym, w którym Kościół nakazuje oczyszczenie duszy obowiązkowe w Sakramencie Pokuty, w którym natura cała gotuje się do przywdziania nowej, wiosennej szaty, a powietrze oczyszczone z mgieł i mroków zimowych staje się jasnym i przeźroczym, łączy się ogólny zwyczaj u nas porządków świątecznych. Jakby instynktownie czujemy, że w takie święta raziby nas brud i nieporządek w naszych domach.

Robić porządki jednak tylko raz albo dwa razy do roku, a resztę roku spędzać w brudzie i nieporządku, to za mało. Mamy u obcych opinię narodu budrznego i niestety ta opinia jest całkiem zasłużona. Przejdźmy się po chatach wiejskich, po domkach robotniczych, po mieszkaniach inteligencji, a nawet zajrzyjmy do apartamentów ludzi zamieszkałych. Jakże często wychodzimy z nich z wrażeniem niezmiernym i myślą: jaki tam brud i nieporządek, jaki tam zaduch! Można by myśleć, że w wypadkach nie-

których tak już być koniecznie musi, bo gospodyni niema czasu czy siły, by sprzątać i czyścić, że za uboga, by się móc wyreczyć służbę, że są okresy w roku, w których jest inna pilna robota, której nie można zostawić, jednym słowem, że są jakież nieprzewidywane przeszkody, by zamieść śmieci, wywietrzyć dom, umyć dzieci, że już koniecznie musi być tak brudno i nieporządnie! Na szczęście jednak tak być nie musi, choć tak jest w wielu wypadkach. Znam różne okolice Polski, Małopolskę, Polesie, Pomorze, bywałam często w wiejskich chatach, w mieszkaniach służby folwarcznej, znam izby dozorców domowych w wielkich miastach. I doprawdy zdarzało się, choć niestety nieczęsto, że wszedłszy do tych mieszkań, stawiałam na progu zdumiona miłym widokiem wnętrza, jaki się przedstawiał moim oczom. W pokoju lub izbie niewielkiej, gdzie mieszkała, sypiała i jadła rodzina złożona z kilkorga osób, wszystko śniło od czystości. Dwa łóżka nakryte białymi kapami, poduszki w haftowanych ręcznie przez gospodynię poszewkach, podłoga wyszorowana, a uśmiechnięta, czysto ubrana gospodyni gotowała na blasze objad tak jakos zgrabnie, że nie było najmniejszego garusu, tak czystego w naszych kuchniach. Było to mieszkanie służby folwarcznej. W Warszawie znowu w jednym, prawda, że dosyć dużym pokoju, o wielkiem oknie, wychodzącym do sieni, żyje z kilkorga osób złożona rodzina dozorczy kamienicznej. Czysto u nich i porządnie, jak na wystawie, choć dzieci się tam ucą i cała rodzina spożywa posiłki. Znam jeszcze jedno mieszkanie dużo uboższe, matka jest dozorczynią, ojciec sezonowy robotnik, w zimie bez pracy, dzieci drobnych pieciuro. Ubogo tam bardzo, na obiad czasem tylko sam chleb jedzą, ale i mimo tej biedy nigdy nieporządku niema. Widocznie można i da się w najtrudniejszych i najmniej sprzyjających po temu warunkach utrzymać porządek, czystość i ład. We wsiach naszych bywa pod tym względem rozmaicie. Są chaty, a zachnące od czystości, aż wesole od porządku, są znowu takie, że człowieka aż zamroczy, gdy tam wejdzie; przeważnie jednak jest brudno, w mniejszym lub większym stopniu. Do was, gospodynie, starsze i młodsze, do was młode dziewczęta, myśląc dopiero o założeniu kiedyś swego gospodarstwa, należy poprawa pod tym względem i zmiana na lepsze.

Spojrzymy na otaczający nas świat, a ujrzemy, że Bóg utrzymuje go w największym porządku. Idźmy w pole, w las, w góry; tam tylko są śmieci i nieporządek, które rądy przeszli ludzie; natura sama po sobie sprząta. Zwierzęta dzikie, czując nadchodzącą śmierć, kryją się tak, że nigdzie ich trupów nie można znaleźć, a jeśli padnie jakie zwierzę śmiercią niespodzianą, w tej chwili natura wysyła grabarzy, małe owady z rodziny chrząszców, które padlinę zakopują w ziemi. Około nawozu krzątają się znowu żuki gojaki, które go uprzatają, aż wreszcie bujna trawa pokryje to miejsce, żeby nie rażilo oczów stworzenia.

A polskie słowo ładny, czyli piękny, znaczy tyle co porządny, bo »ład« to nie znaczy piękność tylko porządek. Tak więc już praojcowie nasi, tworząc ukochną naszą polską mowę, wyrazili w niej, że to co piękne, co mile oczom naszym koniecznie na porządku opierać się musi.

Powiecie może, że porządek i czystość kosztują, a dziś są ciężkie czasy. Przecież nasza ojczyzna, to nie pustynia, i wody wszędzie na niej dosyć, a bodaj szmata w każdym domu się znajdzie. Zaczniemy jednak od porządku, który nic nie kosztuje.

A więc przedewszystkiem odświeżanie powietrza w naszych izbach i domach, przez wietrzenie ich przynajmniej dwa razy na dzień, rano i wieczór. Nie bójcie się świeżego powietrza i »zawianias«, którem wszystkie choroby tłumaczycie. Porzućcie raz ten barbarzyński zwyczaj

zabijania okien na całą zimę i wędzenie się całe pół roku w okropnym zaduchu z tego właśnie zaziębacie się wy i dzieci wasze, z tego już i po wsiach waszych zaczyna szerzyć się w straszny sposób gruźlica. Świeże powietrze odświeża krew i cały nasz organizm, że zatrąwa go powoli, bo ludzie przez oddychanie wydzielają z siebie naprawdę truciznę, która działa powoli, ale skutecznie. Prócz tego psuje powietrze w izbie gotowanie, pranie, suszenie mokrej odzieży i ubiwa, a już najbardziej zwierzęta domowe, trzymane w izbie. Te zwierzęta trzeba z izby mieszkalnej stanowczo usunąć do chlewów, kurników, stajni, a izbę dobrze wietrzyć. Powiecie, że izba wam się wyziębi! Tak, ale tylko na chwilę, potem zaś będzie jeszcze cieplejsza, a jeżeli jest w izbie ktoś chory, izba go tylko przykryje dobrze, a i jemu wyjdzie to na zdrowie.

Po wywietrzeniu trzeba się zabrać do zamiecenia śmieci. Miotłę bizonową każdy na wsi zrobić umie i nie ona nie kosztuje. Zamiatać trzeba, skropiwszy podłogę wodą, by nie robić szkodziwego i nieprzyjemnego kurzu, i to nie tylko raz, ale kilka razy na dzień, ile razy się zaśnieć. O ile możliwości trzeba jednak unikać zaśmiecenia, odpadków przy gotowaniu nie rzucać na podłogę, tylko od razu do jakiego koszyka czy wiadra, ubowie starannie wycierać, żeby błota nie nosiło, i do tego od najwcześniejszych lat przyzwyczajając swoje dzieci. Sprząty od czasu do czasu wyszorować, podłogę też, choćby gorącą wodą z odrobiną sody; częściej też myć okna, niż to jest zwyczajem u nas. Śmiesznie powiecie, że nawet w zamożnych domach jest zwyczaj mycia okien tylko dwa razy do roku na Boże Narodzenie, jeżeli niema mrozów i przed Wielkanocą. A tu przez okna szare od kurzu i pary ani promyk słońca przedrzeć się nie chce i z brakiem jego wchodzą do mieszkania różne choroby i niedomagania dzieci waszych i was samych.

Czyście pilnie wasze łóżka, by w nich nie zgnieździło się wstrętne robactwo. Łatwiej pluskiew nie dopuścić, niż je potem wytepić, bo one bardzo uparte. Ale jednak nie lubią ruszania ich z ich kryjówek i nie rozmarzają się tak, gdy je się ciągle niepokoi. Znam wypadek świadczący i o niechlujstwie i o głupocie gospodarzy. Do nowiutkiego domu, w którym były nowe sprząty, przetranszowanego dla gości, bo to było w górach, wstawiono jedno stare zapluskowane łóżko. Naturalnie rozeszły się po całym domu i gości pogryzły. Pokazało się, że w łóżku tem roilo się od tych stworzeń.

Z nadejściem wiosny wsie, zwłaszcza podmiejskie i górskie, zaroją się od poszukujących mieszkań letnich. Wobec dzisiejszego ciężkiego położenia na wsi korzyść ogromna, bo prócz należności za dom, będzie można po dobrej cenie spieniężać mleko, masło, jaja i inne produkty, których teraz nikt kupować nie chce. Pamiętajcież żebyście brudem waszych domów nie odstraszyli gości od siebie. Ież to razy ktoś odejdzie od domu dlatego, że w nim brudno, nie będzie brał masła ani mleka od gospodyni, która swym wyglądem czgarownicę przypomina.

Umiecie czysto wygłądać na weselu, w kościele na sumie, bądźcież czyste i przy codziennej pracy. Ubiór wasz może być zniszczony, ale nie może być ciężkim od brudu. Myjcie codziennie i siebie i dzieci wasze. Tyle ślicznych twarzączek widzę co roku, umorusanych strasznie i cały tydzień niemychy, choć wody wszędzie pod dostatkiem. Każcie im się samym umyć, niech starsza siostra pomyje młodszą dzieci, niech brudne nie idą spać. A głowy wasze i waszych córek! O nich możnaby księgi napisać. Zdjąć z nich chustkę a tam aż się roi. Jakie to wstrętne! W jednej parafii przejechał biskup na wycieczkę, podczas której udzielił Sakramentu Bierzowania. I czy uwierzycie,

że po głowach młodych dziewcząt, nawet nie wiejskich, ale córek fernali, noszących się już z miejska, a więc w kapeluszach, po zdjęciu ich widać było spracujące po włosach wstęgi! Jaki to wstyd dla tych dziewcząt, a bardziej jeszcze dla ich matek! Każdą dziewczętom waszym często myć głowy i porządnie je wyczesywać. Nieraz taka dziewczyna ma już pretensje do strojów, ubierze się w suknie jedwabną, włosy świejące od tłuszczu wyrurkuje w karby, a nie pomyśli, by je umyć. Niejedna z nich musi iść na służbę, ale często miejska nie dostaje lub przędko je traci, dlatego, że jest nieporządna i brudna. Sama nieumyta, z głową tustą i rozczochraną, w sukniach i pończochach podartych, bo «cerować nie umie», a raczej nie chce się nauczyć, robi nieprzyjemne wrażenie, w kuchni ciągly nieład, bo leniwa do sprzątania; wkrótce zapuści w niej robackto; lósko, które dostanie porządnie, zamieni wnet w barłóg, kładąc się na niem w butach, drąc i kopiąc pościel; pod lózkim gromadzi zaś kupy śmieci. Pani zniecierpliwiona prótnym zapomnieniem, oddalą ją wreszcie z oburzeniem myśląc o jej matce, która do 18-20 lat życia nie nauczyła córki porządku, ani ochędostwa.

Dbaćcie też o porządek przed domkami waszemi. Niech przed każdym będzie ładny ogródek, świadczący o zamifowaniu ładu przez gospodynię. Bajora zysypcie i wyrównajcie, nawóz usunąć w mniej widoczne miejsce. Starajcie się o schludny wygląd waszych krówek — żywicielek. Aż zał patrzeć, gdy te biedne stworzenia idą na paszę wprost obleplone zaschłym gnajem. Niech czystość jak najwięk sza panuje przy udoju, przy wyrobie masła, serów, przy przyrządzaniu pokarmów. Nie zatykajcie bańki z mleka brudną szmatką, ani nie zawijajcie masła w brudne płótno, bo tem odstręczacie kupujących, a w razie kupna narazicie go na chorobę, co jest grzechem.

A wreszcie dbajcie też i o czystość i porządek w domach Bożych! Są rzeczy, które kobieta potrafi lepiej zrobić od mężczyzny, do tych należy drobiazgowy porządek. Kościelny, choć najpoczązyszy, nieraz nie zauważy, że obrus już przybrudzony, świeće sterczą krzywo, kwiaty nieświeże! Do takich szczegółów trzeba oka i ręki kobiecej. Więc uprosić proboszcza, by wam pozwolil w pewnych dniach zrobić porządek w kościele. Zamiast sztucznych, często nieładnych i łatwo kurzących się kwiatów, zdobćcie ołtarze Pańskie kwiatami świeżymi, choćby polnemi. Zmieniajcie je często, by ich nie było czuć. W zimie można ubrać kościół gałęziami świerku lub sosny, lub ostatecznie już sztucznymi kwiatami. Jeżeli stać was na to, a parafja sama uboga, zajmijcie się kolejno praniem bielizny kościelnej. Kościółek choć ubogi robi wrażenie piękne, ale zakurzony, brudny, bardzo przykre, a jednak zdarza się, że w górach naszych i na Kresach. Więc «umilujcie osobob domu Pańskiego» jak mówi Psalmista, przez co pośrednio spełniać będziecie apostołstwo, bo do kościółka czystego miłego łatwiej wstąpi niedowiarek i inowierca i może to będzie pierwszym krokiem jego nawrócenia. Bierzcie zaś do pomocy w tem dziele córki wasze, niech one od młodości zaprawiają się do tej złoźnej, a potrzebnej pracy. T. St.

DOBRA GOSPODYNI

Oszczędną mazurką z gotowanych jaj.

8 żółtek ugotowanych przetrzeć przez sito do niski, a dodawszy 1 łyżkę masła surowego, kubek mialkiego cukru, i jaj surowe, trzeć razem na masę przez 1/2 godz.; dalej wypać 1/2 kg. maki najpikniejszej, wanilii i dobrze wymieszać. Dać ciasto na blachę dobrze wysmarowaną masłem, posmarować jajem, posypać cukrem, rodzynkami i migdałami (do woli) i piec w wolnym piecu do zrumienienia.

Baby oszczędne na białkach.

Przed świętami, kiedy się ciasto piecze, pozostaje zwykłe sporo białek, które można użyć do bab oszczędniejszych.

5 kg. drożdży rozpuścić w kwarcie letniego mleka i rozczynić to z 1 1/2 szklanką maki. Gdy rozczyn podrośnie, dodać jeszcze 1 1/2 szkl. maki, 1/2 szklanki mleka, 1/2 szklanki masła roztopionego, 20 kg. cukru mialkiego i pianę (dobrze ubita) z 8 białek. Ciasto wyrabiać jak zwykle, a od ręki odstanie, potem wypać 12 kg. rodzenków sultanskich (żółtych), i kto chce tyleż uciekanych migdałów, wymieszać, nakryć i postawić w cieple do wyróśnięcia.

Nakładając mniej niż 1/2 formy masłem wysmarowanej i piec 30-40 minut. Z tego samego ciasta można robić placki, które ubrać kruszonką lub rodzynkami.

Masa serowa do placka (wyborna).

Więmi, że placki serowy robi się na spodzie drożdżowym, lub lepij — kruchem. Spód drożdżowy piecze się razem z masą serową, spód kruchy trzeba najpręd upiec (ale nie zarumienić), ostudzić i dopiero wtedy nakładać masę serową i po raz drugi piec około 3 kwadransów.

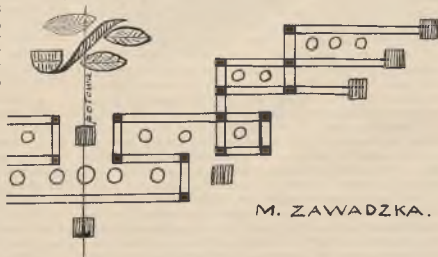
Masa: 1/2 litra świeżego masła utrzeć na pianę. Dodać 1/2 kila cukru mialkiego (najlepiej mączki), półtora litra sera, uważać, aby ser nie był za świeży, za rzadki i słony, znów dobrze ucierać wbijając po jednemu 12 żółtkom; następnie całą tę masę przofasować przez sito do drugiej donicy. Z pozostałych białek zrobić pianę, dodać wanilii, 2 łyżki ziemniaczanej maki, wymieszać razem dobrze. Na upieczony kruchy spód nałożyć masę, posmarować jajem i piec jak wyżej.

Wyborne pianki czekoladowe.

Ważąc szklankę lekko namierzoną utartej czekolady, 2 szklanki pełne, ale nie kopiate mączki cukrowej i 2 białka. Zmieszać razem na stolnicy, urabiając ręką jak ciasto. Kiedy się zrobi gładka masa, wypaćć stolnicę mączką cukrową, rozwałkować na 1/2 cm. grubość i foremką wykrawać kółka, figurki, gwiazdki i t. p. i kłaść je na blachę wysmarowaną masłem lub natartą woskiem, wstawić do nie zbyt gorącego pieca. Urosną w dwóch nasób i muszą być całkiem suche, chrupiące, a wewnątrz puste.

Mazurek „Sanoczek”.

Ile zawazy 6 jaj, tyle odważyć cukru mialkiego i najlepszej sianej maki. Wylać żółtka do donicy i trzeć godzinę razem z cukrem. 14 kg. skórek pomarańczowych, 14 kg. czarnych rodzenek oczyszczonych dać do tej masy, ubić sżywną pianę, a biorąc po łyżkę maki i tyleż piany, lekko mieszać, aż wazystka mąka i pianą wejdzie. Na blachę wysmarowaną masłem dać masę, wygładzić nożem i piec przez pół godziny w wolnym piecu. Wyjąć jak ostygnie i polukrować lukrem cytrynowym i ubrać skórką pomarańczową. Marja.

M. ZAWADZKA.

Objaśnienie do rysunku. Podany rysunek przedstawia wzór na merezkę do koszuli. Po odrysowaniu wzorku należy wyciągnąć nitki, zrobić merezki, a potem obrzezić kółka ścięgiem takim, jak do dziurek i po obszytciu — wyciąć. Kto chce może zrobić kółka ścięgiem płaskim, tak samo, jak osobob u góry i kwadracki; ale szturowe kółka lepiej wyglądają.

CO NAM PISZĄ?

Z parafii św. Florjana w Krakowie.

Dnia 8 marca b. r. o godz. 5 w sali Ligi Katolickiej odbyło się doroczne walne zebranie wszystkich członków Ligi Katolickiej przy parafii św. Florjana zorganizowanych.

Na zebraniu tem, zagajaniem przez przewodniczącego Ligi p. Siessa wygłosił referat o apostołstwie święckich ks. Dr. J. Machay.

W przystępnej formie a w słowach prostych, ale w treści bogatych, poczył szanowany prelegent zgromadzonych o istocie apostołstwa święckich według orzeczeń Stolicy Apostolskiej. Zgromadzeni rzęśliwie, długotrwałe oklaskami podziękowali Czciogodnemu Ks. Doktorowi za Jego serdeczne, porwijające słowa.

Następnie przewodniczący Ligi p. Siess zamajomil zebranych z całoroczną działalnością Ligi. Praca Zarządu poszła w ubiegłym roku w dwóch kierunkach a mianowicie: zorganizowanie opieki pozaszkolnej dla dzieci uczęszczających do szkoły Florjana, z której to opieki korzysta 35 chłopców, dzieci najbiedniejszych rodziców — a powtórnie rozpoczęto organizowanie oddziału Związku młodzieży meskiej — które liczy już 40 członków, a nad którego rozwojem pracuje z całym poświęceniem ks. wikary Józef Majgier.

Zarząd swe posiedzenia odbywał co tygodnia w poniedziałki — zaś zebrania ogólnych miesięcznych z odpowiednimi referatami było 5 przy licznej frekwencji.

Kończąc swe sprawozdanie podziękował p. przewodniczący za wszelką pomoc finansową i poparcie Czciogodnemu ks. prałatowi Niemczewskiemu — jako też Paniom Tursozowej, Sola czowej, Słomianowej, Preisównie, Poprawowej, za ich trudy, położone przy prowadzeniu opieki pozaszkolnej.

Imieniem Komisji rewizyjnej pp. J. Golka i Sneider złożyli sprawozdanie ze zamknięcia rachunków za czas ubiegły, a zgromadzeni udzielili Zarządowi absolutorjum.

W końcu przewodniczący, narzucając do wieceu antyepornograficznego, który się odbył dnia 22 lutego w Domu Katolickim w Krakowie, odczytał rezolucje zapadłe na tym wieceu, objaśniając zebrany poszczególne punkta tychże rezolucyj.

Gdy nikt głosu więcej nie zabierał, przewodniczący zamknął zebranie, apelując do zgromadzonych, by pod zastandarami Ligi Katolickiej i sami się grupowali i innych zachęcał do wpiływania się na członków Ligi.

Z parafii Mucharz.

W miesiącu listopadzie ubiegłego roku odbyły się w naszej parafii w gminach Mucharz i Świna-Poreba plebiscyty czyli powszechne głosowania, w których obierzmy część ludności oświadczyła się przeciw karczmom. Cieszyliśmy się bardzo, że wkrótce zostaną zlikwidowane szynki i że zapanuje moralność i spokój. To też nie dziwne, że wieści jakie nas doszły, że istnieje zamiar nie zmniejszenia ale pomnożenia liczby szynków bardzo wszystkich myślących ludzi zabolaly i zaniepokoly. Ale są też tacy, którzy się cieszą z tego, że wódka będzie dalej płynąć i pochłaniać ofiary mnogie. Widać, że się nigdy nie zasta-

nawiali nad tem jakie szkody moralne i materialne wódka przynosi. Mamy nadzieję, że każda gmina i parafia wystąpi z protestem przeciw rozpizaniu ludności wiejskiej, która dził z biedy piszczy.

Akcja Katolicka rozwija się u nas pomyślnie, dzięki pracy ks. dziekana i pomocy ludzi dobrej woli. Mamy tu 60 kół Różańcowych, a należą do nich wszystkie stany: kobiety, mężczyźni i młodzież. Każdy stan ma swoją naukę mieszczańską i osobne rekolekcje.

Uprzejmość ks. dziekana, który każdego parafianina traktuje po przyjacielsku, zdobywa mu nasze zaufanie. To też w dniu jego imienin (na św. Józefa) dziękujemy mu ze serca za dotychczasową pracę w kościele i poza kościołem i życzymy, by i nadal był dla nas dobrym pasterzem a w nas miał wierne Chłystetowo wieczki.

Jeden z parafjan.

Z pod Babiej Góry.

Jako potok górski wezbrany, szumiący w biegu po kamienych kaskadach, tak szybko i byskawicznie upływa ten czas, który ludzi w potocznej mowie życiem nazywają. My, jak drobne słomki, unoszeni przez wiatlike fale tego potoku, — płyniemy ustawicznie, bez przerwy, do celu ostatecznego... a w tej drodze, niby taśma wiecznego filmu, rozwijają się przed naszymi oczyma, coraz to nowe panoramy kolorowych obrazów życia

Młodzież z Kat. Stowarzyszenia w Czarnym Dunajcu. — Dlaczego was tak mało? — Druhni Sekretarzu! Z Dunajca dawno Dzwon nie miał korespondencji!

Dr. Annina Volonterio.

Lilje św. Józefa

(legenda z włoskiego)

Umaczyła za pozwoleniem autorki T. Staffelówna.

Już ośm lat miało, odkąd Marja została oddana przez swych rodziców Joachima i Annę do świątyni jerozolimskiej. Tam wzrastała pod opieką niewiast, których pieczy powierzone było arcydzieło Salomone. Nie brakło tam i innych dziewic, również jak ona poświęconych czci „Świętego Świętych“ na mocy ślubu ich rodziców, ale żadna z nich nie przyszła tu dzieckiem trzechrętniem, żadna z nich nie objawiała, podobnie jak Marja, od najmłodszych lat, takiej niezwykłej gorliwości w modlitwie, takiego zamiłowania w czytaniu ksiąg świętych, takiego zaparu w pracy a takiej objętości na wszystko, co nie było służbą Bożą. Wszystkie więc kochały ją i podziwiali.

Kochały ją pobożne mistrzynie, które przez cały przeciąg tych ośmiu lat nie zauważyły w Niej nigdy ani cienia jakiegos opuszczenia się, czy usterek najmniejszej. Kochały towarzyski, które znalazły w niej

przyjaciółkę oddaną, gotową zawsze do spełnienia najprzyskniejszych zajęć. Podziwiali kapłani, których w zdumienie wprawiał widok Jej gorącego umiłowania Pana, Jej niewinność i głęboka pokora.

Marja dochodziła lat dwunastu. Gdyby mogła, idąc za popędem swej natury, odsunąć się w zupełności od gwaru świątowego, od wszelkich zajęć ziemskich, najchętniej pozwoliłaby przekwitnąć swej cudnej piękności i młodości tutaj w cieniu i ciszy murów świątyni Pańskiej, w skupieniu pobożnych komnat, ale najwyższy kapłan Zacharjasz, idąc za tajemnym głosem duszy, inaczej postanowił i myślał o wyszukaniu dla Niej opiekuna — obłubięca. Ależ ktoś był godnym stania się stróżem takiego skarbu? Zacharjasz namyślał się i wahał. Od czasu gdy Joachim i Anna odeszli z ziemi po wieczną nagrodę za życie, pełne cnót, od niego tylko zależał los Marji.

Po długim namyśle, po długich i różnorodnych poszukiwaniach, Zacharjasz zwołał innych kapłanów na naradę. Ale oni jednogłośnie powiedzieli mu: Ty, który stoisz u Pańskiego ołtarza, wejdź i błagaj Pana za Marją, a co ci Pan objawić raczy, uczynimy!

izno — a głąb w przeszłość, niby nieuchwytna, tajemnicza wiąża — po której nowa wiąża się rodzi... — Po wszystkich, cośmy przesyłali, pozostają tylko wspomnienia — i słabiej lub silniej nasz umysł emonującej wrażenia. — I w tej korespondencji, pragnęlibyśmy podzielić się z Czytelnikami „Dzwonu” naszymi wrażeniami, którymi przeżyli w ostatnim czasie:

W dniach 1. i 2 lutego b. r., dziewczęta z Sodalicji Marijańskiej ledwie odegrały w sali parafjalnej 2 akty dramatu p. t. „Św. Germana”. — W święto N. M. P. Gromniczych, tj. 2 lutego po południu odbyło się poświęcenie, nowo wzniesionej przez komisyję klimatyczną w Zawoi, skoczni narciarskiej na „Kwiatku”. — Ceremonii poświęcenia, przy bardzo licznej udziale szerzej publiczności, dokonał ks. kan. A. Górkiewicz. Atrakcją tego dnia były skoki na nartach, wykonywane przez J. Gurańczyka z Zawoi, a następnie bieg narciarski, w którym brało udział około 20 zawodników. Pierwsze miejsce w tej konkurencji w dobrym czasie, zdobył A. Kudzia z Zawoi. Z okazji Tygodnia Propagandy Trzeźwości, odbyło się dnia 8 lutego w sali parafjalnej w Zawoi zebranie poświęcone aktualnej kwestji zagadnienia alkoholizmu. Zebranie zajął ks. kan. A. Górkiewicz, który w swym przemówieniu wskazał na niebezpieczeństwo, grożące obecnej ustawie przeciwalkoholowej z powodu wniosku rządowego, wprowadzającego pewne zmiany, w postaci noweli do tejsze ustawy, a które w gruncie rzeczy poprosiła uniemożliwiają i czynią bezskuteczną wszelką walkę z tą trucizną społeczną. Następnie członek S. M. P. drh. Bol. Makos wygłosił deklarację okolicznościową p. t. „Ja chcę być trzeźwym”. Po deklamacji ks. E. Brzostek na zakończenie wygłosił odczyt p. t. „Działanie alkoholu na ustrój i życie człowieka”, który ilustrował, wyświetlaniem latarnią projekcyjną, ciekawymi wykresami i obrazami świetlnymi z dziedziny alkoholizmu.

Zas obśno, dnia 15 lutego odbyło się wspólne zebranie Akcji Katolickiej, które zajął przemówieniem ks. kan. A. Górkiewicz, zwracając w swej mowie specjalną uwagę na przypadającą 12. II — 8-tą rocznicę koronacji Papieża Piusa XI, inicjatora i twórcy potężnego ruchu Akcji Katolickiej. Zwrócił też uwagę na fakt, że Papież w nowo wzniesionej przez Marconię radościaci Watykańskiej, wygłosił ojkowskie przemówienie do ludzkości całego świata: „Następuje jeden z drubów S. M. P. wygłosił deklarację p. t. „Papieżowi części” — Po deklamacji wiceprezes parafjalnego komitetu Akcji Katolickiej p. J. Migas wygłosił krótki referat „O zadaniach członków Akcji Katolickiej”, którego wysłuchano z wielką uwagą. — Po skończeniu zebrania, wszyscy obecni udali się do kościoła na niespyrny czterdziestogodzinny nabożeństwa i tam przed tabernakulum — w skupieniu ducha gorąco prosili Boga-Złowiciela, ukrytego pod maleńką postacią chleba, o sily potrzebne i błogosławienstwo do „apostolstwa świeckiego” i do rozszerzania w ten sposób Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Wilhelm Bartlzel.

Z Kóz koło Białej.

Podziękowanie.

Ludność gminy Kozy składa gorące podziękowanie Strażom Pożarnym z Lipnika, Białej, Hałenowa, Bielska, Piszarowice, Kęt, Bujakowa i Kóz, które w czasie niebываłego huraganu pospieszyły na ratunek do nas, gdzie zapaliły się domy od iskiei z ko-

I Zacharyasz zaraz począł się przygotowywać postem i ofiarami do tej ważnej rozmowy z Panem i wszyscy kapłani modlili się z nim razem. Marja i jej towarzyszyki podwoili gorliwość i staranie w przygotowaniu jak najpiękniejszych szat kapłańskich, najdelikatniejszych kadzideł i najcenniejszych balsamów. Marji, jako najpilniejszej i najrzeczniejszej z nich wszystkich, powierzono do roboty płaszcz dwunastu pokoleń, który Zacharyasz miał przywdziać. A ona, jako doskonała hafciarka, wyszywała szybko i prześlicznie złotem i niemi purpurovi jedwab i obszyła szatę u dołu dzwoneczkami.

Rankiem, naznaczonego dnia wszystko było gotowe. Świątynia pełna była dymów kadzideł, kapłani wylali już krew ostatniej ofiary. Zacharyasz przywdział płaszcz dwunastu pokoleń i sam wszedł do miejsca: Świętego Świętych, aby błagać za Marją. i oto Anioł Pański stanął przed nim, mówiąc:

— Zacharyaszu, Zacharyaszu, wyjdź, zbierz młodzieńców z ludu, wręcz każdemu z nich różdżkę i oddaj Marję temu, z którego różdżka stanie się „jakis cud”.

lei. Dzieki ich ofiarnym wysiłkom udało się ogień uścisłować. Odm rodzin pozostałych bez dachu nad głową i bez środków do życia składa zarazem serdeczne podziękowanie wszystkim szlachetnym ofiarodawcom, którzy starają się ulżyć ich ciężkiej doli.

„Jeszcze raz ze serca „Bóg zapłać!”

Kozy, 9 marca 1931 r.

POGORZELCY:

Karol Blachura, Władysław Kaczmarek, Franciszek Byrski, Wincenty Grań, Wojciech Tomalick, Jan Dudek, Stanisław Skoczylas, Jan Skoczylas, Marja Skoczylas, Marja Koczur, Franciszek Zuber, Janina Woźniak.

Naczelnik gminy:

Maciej Górkiewicz.

Proboszcz:

Ks. Franciszek Żak.

Z Pobarcia koło Wilna.

Dnia 4 marca b. r. w miasteczku Małych Sołeczników miejscowy ks. proboszcz z ks. dyrektorem z Wilna założyli Kolo S. M. P. imienia św. Kazimierza królewicza. Założono osobne kolo męskie i żeńskie. Członków to zupełnie mało, bo nasza młodzież do takiej organizacji to nie ma chęci, żeby do klaszka zaglądać to byłoby bardzo dużo ochotników. Wybraliśmy także zarząd: prezesem został p. Stefan Linecwski, sekretarzem p. Wacław Woltkiewicz, skarbnikiem p. Edward Ozarowski. Piętem Zarząd kolo uchwalił wysokość wpisowego i wkładek miesięcznych. Zebrania członków mają się odbywać dwa razy na miesiąc. Na drugi raz napiszę coś więcej.

Wacław Woltkiewicz, sekretarz.

Staremiem Nosi Misyjnych Akademickich i Akademików U. J. w Krakowie
odbywa się

TYDZIEŃ MISJOLOGICZNY

w dniach od 15—21 marca 1931 roku.

„Tydzień” rozpoczął się w niedziele 15 marca Mszą św., którą odprawił ks. Metropolita Sapieha w kościele św. Anny. Kazanie wygłosił o. J. Rostworowski T. J. Odczyty w sali Kopernika (82) Uniw. Jagiell. o godzinie 7 wieczorem: **niedziela 15 marca** Prof. Dr. Limanowski: „Wielka misja ewangelizacji Litwy z Krakowa”. **Poniedziałek 16 marca** Prof. Dr. Estreicher: „Totemizm u ludów natury”. **Wtorek 17 marca** Prof. Dr. Smoleński: „Zasługi naukowe misjonarzy”. **roda 18 marca** Prof. Dr. Lehr-Splawinski: „Misja słowiańska św. Metodę a Polska”. **Czwartek 19 marca** Ks. Dr. Gięma: „Misje polskie w Prusach przed krzyżakami”. **Piątek 20 marca** Pr. Dr. Dąbrowski: „Działalność misyjna Polski w krajach czarnomorskich”. **Sobota 21 marca** Prof. Dr. Wrózek: „Pomoc lekarska w krajach misyjnych”.

Wstęp bezpłatny dla młodzieży akademickiej i szkół średnich, dla innych osób 50 groszy. Karta wstępu na cały tydzień 2 złote.

Poszukują pracy.

Kucharka gospodyni, znająca gospodarstwo wiejskie, szuka posady na wieś lub w Krakowie. Zgłoszenie: Kraków, Akademia Górnicza — Baraki.

Zacharyasz usłuchał i wyszedłszy, oznajmił kapłanom wolę Pana. Następnie ogłosił, że za ośm dni mają się stawić kandydaci do ręki Marji, którzy te ośm dni powinni pościć i w modlitwie rozważać, czy są godni tego zaszczytu.

W całej Judei przez ten tydzień wielu młodzieńców z drżeniem badało w skrytości serca swoje, własne życie i swe własne wady i cnoty, ale wielu musiało zrezygnować z tak wielkiego zaszczytu. Ni wielu tylko czuło się spokojnymi i ufnyimi przed okiem Najwyższego, więc tylko bardzo mała garstka z nich odważyła się przedstawić Najwyższemu kapłanowi.

W oznaczonym dniu i godzinie Zacharyasz u stóp schodów świątyni przyjmował jednego po drugim z kandydatów i po przedstawieniu się mu i kilku zapytaniach, dawał każdemu z nich różdżkę suchą i pokrytą sękami, podobną do laski pielgrzymiej. Już ośmiu ich przeszło przed badawczym wzrokiem kapłana i czekali z niepokojem na uboczu, ale Za charjasz nie raczył na nich ani spojrzeć, gdyż laski ich były niezmiennione i żaden znak na nich się nie ukazał. Wówczas pojawił się człowiek już doj-

Rokolecje w kościołach krakowskich.

— **W kość. paraf. Najśw. Marij Panny** rokolecje od 15—22 marca o godz. 7 wieczorem. Spowiedź 21 marca o g. 3. **Kościół św. Anny** Rokolecje: dla panów od 23—28 marca, o godz. 7½; wieczorem, spowiedź 28 od 5—8. Wspólna Komunia św. w niedzielę 29 o godz. 8.

Kościół św. Florjána rekol. od 22—29, spow. 27 i 28 marca. **Kościół paraf. na Zwierzynku**; Rozpoczęcie rokolekcyj 23, spowiedź 27 i 28.

Prądnik Czerwony; Rekol. dla młodz. męskiej od 16 do 22 marca, spow. 21. Dla mężczyzn rekol. od 22 do 28, spow. 28.

Parafia św. Szczepana (kości. św. Marka) rekol. od 22 do 29, spow. 28 marca.

Kościół OO. Dominikanów; Rekol. od 22 do 29, spow. 28 marca.

Kość. OO. Reformatorów; rekol. od 22 do 28.

OO. Franciszkanów; rekol. od 23 do 26.

XX. Misjonarzy na Kleparzu rozp. rek. 22. m.

OO. Kapucynów rekol. od 27 marca do 1. kwiet.

XX. Zmartwychwstańców rekol. 28—27 marca.

O godz. 6 wiecz., Komunia św. wspólna o godz. 8.

Kość. paraf. na Dębnikach Rekol. dla panien 18—21 marca, rekol. dla wszystkich parafian od 22—29 marca.

W kościele SS. Dominikańców na Gródku odbędą się **Rekolecje dla pań** od 15 marca do 22 marca.

Codziennie wieczór o godz. 6:30 nauka i błogosławieństwo. Rano o godz. 9 msza św. W sobotę dnia 21 b. m. spowiedź św. W niedzielę dnia 22 b. m. o godz. 9-ej msza św., podczas której Komunia św. i papieskie błogosławieństwo. Konferencje wygłosi O. Pius z Zak. Dominikanów.

W wszystkich kość. krak. tak paraf., jak i zak. od 21 marca do 1. kwietnia w godzinach od 5 do 7 wiecz. będą księża słuchać spowiedzi wielkanocnej.

RÓŻNE

Przed Kongresem Marjańskim w Krakowie.

Gdzie zamieszkać?

Uprzejmie podajemy do wiadomości P. T. Duchowieństwa, Sodalistów, oraz Sodalisek i wogóle katolików, przyjeżdżających do Krakowa, że znajdują pomieszczenie w katolickim „Grand Hotelu” (ul. Sławkowska) po najprzystępniejszych cenach, specjalnie dla nich zniżonych.

Królowa Tatr.

W niedzielę dnia 22 b. m. urzędują Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej w Domu Katolickim przedstawienie, na którym powtórzona będzie przesłana legenda o Królowej Kinde p. t. „Królowa Tatr” z dodaniem obrazka scenicznego p. t. „Inne czasy”. — Początek przedstawienia o godz. 5 tej po południu. Ceny miejsc dla dorosłych 1 zł., dla uczący się młodzieży 50 gr.

Dochód z przedstawienia przeznaczony na cele Stowarzyszenia. Apetytem do społeczeństwa starszego, by licznym udziałem poparto wysiłki młodzieży, rozpoczynającej pracę kulturalno-owsiową.

rzają,**) ubrany biednie, ale skromnie, niepiękny, ale o niezwykły ładnym spojrzeniu. Zacharyasz znał go, jako dalekiego krewnego Marij. Pomyślał sobie: To Józef, cieśla, taki ubogi, że nigdy nie mógł ofiarować więcej, niż dwa gołębie, taki pokorny i cichy, czyżby ośmielił się publicznie kandydować?

Ale dziwił się tylko w myśli i nie mówił nic, tylko słuchał z pobłażliwym uśmiechem Hónaczenia biednego rzemieślnika, który mu opowiadał, że przyszedł jedynie po to, by przez pamięć dla Joachima i Anny, którzy zawsze byli dla niego dobrzy, wziąć udział w zaślubinach Marij. W miarę, jak Józef mówił, Zacharyasz czuł, jak ogarnia go dziwne wzruszenie, nie pozwalające mu rozumieć, co tamten mówił do niego. Wahanie się nie trwało długo. Nagłym ruchem wyjął różdżkę z wiązki, którą trzymał w rękę, i rozkazującym gestem wręczył ją Józefowi, przerywając mu w środku jego opowiadanie. Józef spojrział na niego niepewny, co ma czynić, ale wziął różdżkę i ledwie palce jego zamknęły się na jej korze suchej

Ze szpitala Braci Bonifratrów.

Dnia 10 marca odbyło się uroczyste poświęcenie nowego pietra Szpitala Br. Bonifratrów. Poświęcenia dokonał J.E. Ksiądz Metropolita, poczem w krótkich słowach skreślił potrzebę prawnej inicjatywy w każdym przedsięwzięciu, dążącemu zarazem Braciom jak i Dr. Prymarjuszowi Hładiemu za trudy poniesione w dokonaniu tak ważnego dzieła.

W czasie przyjęcia Dr. Hładij w niezwykle barwnym przemówieniu skreślił zasługi Bonifratrów na polu szpitalnictwa w Polsce.

Ociemniałe dzieci katolickie, w wieku 7—14 lat, mogą być umieszczone w Zakładzie Ciemnych we Lwowie, ul. św. Zofji 31. Na rok szkolny 1934/32 jest kilka miejsc wolnych. Dzieci rodziców ubogich dostają bezpłatnie utrzymanie i naukę (katechazja) stała na organistów, w rzemiosłach i t. p.) Dyrekcja Zakładu udziela chętnie wszelkich informacyj.

Odpowiedzi redakcji.

S. M. K. Lwów za przesłaną ofiarę (10 zł.) na fundusz prasowy Bóg zapłać Podziękowanie umieszczamy „Stabat Mater” cokolwiek przerybiony. **T. W.** Bardzo słaby, nie pójdzie. **Wierz „Hosanna”** nie pójdzie. **P. H. Kr. Podgórze** temat naszych „zaśwodził” brzmiał: Co w mojej parafii można uczynić dla rozszerzenia Dzwonu Niedzielnego, Pani zaś nadała odpowiedź na inny temat. Sprawę śpiewu kościelnego należy poruszyć na zebraniu Lig.

Zawiadomienie Administracji.

P. T. Kolporterów zamieszcowany naszego tygodnika upraszamy, aby niesprzedane numery Dzwonu Niedzielnego zwracali przy końcu każdego miesiąca, jakoteż przekazywali gotówkę za sprzedane czekiem P. K. O., który stał do ostatniego numeru w miesiącu będziemy dołączali.

Nienadane w oznaczonym terminie zwroty uważać będziemy za sprzedane.

Administracja Wydawnictwa „Kalendarz Dzwon Niedzielnny” uprasza P. T. odbiorców Kalendarza, aby jak najrychlej wyrównali swój rachunek.

SKŁADKI. Na fundusz prasowy X. proboszcz W. Mendrala w Zabawie p. Radłów 10 zł.

Marzec — miesiąc śniegu, błota.

Br...! Przejmuj wiatr i słońca.

Z obawą się w błocie brodzi...

Leć ten tylko śmiało chodź!

Po roztopach na spaceru,

Kto ma bućki od KAPERY!

Wstap w jego gościnne progi!

Mistrz KAPERA zmierzaj nogi,

Da but moczny, wytrzymały,

W nim pójdziesz po błocie śmiały.

A nim zacnie się pogoda,

U KAPERY już nowa moda!

i chropowatej, różdżka puściła pęki, wydała liście i zakwitła w trzy przecedne lilje. Z jednej z nich wyleciał biały gołąbek i zniknął w górze.

Na ten cud Zacharyasz wydał okrzyk radości i podniósłszy w górę ręce, ogłosił szczęsną nowinę. Nadbiegli kapłani i pobożne niewiasty, a ośmiu młodzieńców oddaliło się ze wstydem.

Józef zaś, w swojej pokorze więcej jeszcze zdumiony od wszystkich, stał pośredku tłum, ale nie słuchał życzeń odbieranych. W zachwyście spoglądał na cudowne drzewo i wobec cudu Najwyższego czuł się coraz bardziej niegodnym, by przyjąć i otoczyć opieką swą Tę. Dla której Pan raczył objawić się znakiem tak sz rególnym i cudownym.

* Na miejscu dawnej świątyni Salomona wybudowali Żydzi nową.

** Należy zwrócić uwagę, że św. Józef był młodzieńcem, gdy stał się obłudniem i opiekunem N. Panny Marij. Dopiero wleki nowsze zrobiły z niego starca — opiekuna, nie mogąc i nie chcąc wyrozumieć, że i św. młodzieniec mógł być opiekunem N. Dziewicy.

Z POLSKI I ZE ŚWIATA

Obrazy w Sejmie. Sejm pracuje rekordowo szybko, ale i pobieżnie; na jednym z ostatnich posiedzeń w przeciągu pół godziny załatwiono 35 projektów. Wszystkie wnioski opozycji są odrzucone. Ostatnio kluby opozycyjne złożyły protest przeciw zmuszaniu urzędników i uczniów do wysyłania pocztówek z życzeniami dla marsz. Piłsudskiego. Pocztówki te wydał Komitet obchodu 10-cia zwycięskiego odparcia najazdu bolszewików. Nieszczęśliwy był to pomysł, aby wysyłać za granicę tysiące pocztówek, skoro opłata za nie dostanie się Portugalji. Podobnie zrobiono w ub. r. w Czechostowacji, gdy w 80-lecieurodzin prezydenta wysłano do niego listy i kartki z życzeniami, ale tam pieniądź nie wyszedł przynajmniej za granicę.

Senat uchwalił budżet prawie zupełnie w brzmieniu sejmowem. Przy omawianiu budżetu min. sprawiedliwości socjalist. N. P. R. i stron. chłopskie nie wzięły udziału, protestując przeciw ministrowi sprawiedliwości Michałowskiemu, jako b. prokuratorowi w sprawie brzeskiej. Przeciw min. sprawiedliwości wystąpiła już opozycja w komisji sejmowej. W końcowych pracach nad budżetem min. skarbu Matuszewski zapowiedział, że rok bież. zostanie zamknięty deficytem 50 mil. zł., a w roku przyszłym nawet 300 mil. zł. Jednak Minister ma nadzieję, że 200 mil. zł. pokryje zniska plac urzędniczych, jaka nastąpi od 1 lipca b. r., 20 mil. zł. da obcięcie emerytur, a 30 mil. inne wpływy dodatków. Ostatecznie tylko 50 mil. zł. nie ma pokrycia. Oświadczenie min. Matuszewskiego wywołało ogromne wrażenie. Deficyt tegoroczny spowodowany został głównie niewpłaconiem podatków przez ludność i niezdolnością jej do zapłacenia. Opozycja przewiduje jeszcze większy deficyt, nawet 500 mil. zł. Obecnie budżet jeszcze raz wróci do Sejmu celem zatwierdzenia lub odrzucenia kilku poprawek, poczynionych przez Senat.

Zjednoczone stronnictwa chłopskie: Piast, Wyzwolenie i Stron. Chłopskie odbyły 15 bież. m. obrady w Warszawie. Stronnictwa te obecnie będą miały wspólną nazwę „Stronnictwo ludowe”. Prezensem Zjednoczonych stronnictw został poseł Witos.

Ks. biskup Bandurski ciężko zachorował. Z Wilna donoszą, ks. biskup Władysław Bandurski ciężko zachorował na ostrą zapalenie oskrzeli. Lekarze zabronili ks. biskupowi rozmawiania, wobec czego mikt z odwiedzających nie jest dopuszczony do chorego.

Sejm śląski powiększył fundusze zapomogowe dla bezrobotnych na Górnym Śląsku z 2,100 000 zł. do 4,200 000.

Pomnik Wilsona w Poznaniu. Sławny nasz rodak Paderewski ofiarował Poznaniowi pomnik prezydenta Stanów Zjedn. Wilsona. Odlew pomnika wykonany z brązu, dłuta amerykańskiego rzeźbiarza G. Borglana. Odsłonięcie pomnika nastąpi w 12-tą rocznicę traktatu Wersalskiego t. j. 28 czerwca przy udziale ministra Paderewskiego. Pomnik ustawiony będzie w parku im. Wilsona.

I. Kongres naukowy polskiej młodzieży akad. odbędzie się 26, 27 i 28 kwiet. w Warszawie połączony z I. Zjazdem kuratorów kół naukowych. Protokolat nad kongresem objęli: p. minister Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. oraz rektorzy wszystkich wyższych uczelni w Polsce. Przedmiotem obrad będzie szereg zagadnień szczegółowych jak: konkursy, stypendja, biblioteki, czytelnia, akademicka praca naukowa i t p.

Ciemny doktor. Na uniwersytecie warszawskim otrzymał ostatnio doktorat filozofii p. Wł. Dolański, ciemny od urodzenia. P. Dolański szkołę średnią ukończył w Lwowie, następnie studjował w Paryżu. Praca doktorska p. Dolańskiego nosi tytuł „Czy istnieje zmysł przeszłokąd o niewidomych”. P. Dolański twierdzi, że nie istnieje, wobec nadzwyczajnego wyrobienia zmysłowego dotyku i słuchu niewidomych.

2 tysięcy chemików-inżynierów ma obecnie Polska. Z tej liczby 700 chemików zatrudnionych jest w przem. i reszta zaś pracuje w charakterze nauczycieli i profesorów.

Do szkół podchorążych rezerwy w roku bież. będą wcielani tylko poborowi i ochotnicy z maturą lub ukończoną równorzędną szkołą średnią, uprawniającą do skróconej czynnej służby wojskowej. Poborowi, posiadający 6 do 8 klas szkoły średniej lub równorzędnej, nie będą wcielani do szkół podchorążych, lecz do pułków jako zwykli poborowi. Wszelkie podania takich poborowych o przyjęcie do podchorążówek nie będą uwzględniane.

Termin wcielania do wojska na rok 1931/32 zastąpieni dla akademików, uczniów ostatnich klas szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, oraz średnich szkół zawodowych. Podania o udzielenie przesunięcia terminu mają być złożone najdalej do 30 VI 1931 i dołączone odpowiednie dowody.

Jak płacić podatki ratami? Dla ułatwienia podatnikom, zalegającym z podatkami, Min. Skarbu rozszerzyło Izdbom i Urzędom Skarbowym czasowo przysługujące upoważnienie na płacenie zaległości w dogodnych ratach. Obecnie Izby Skarbowe mogą udzielać w własnym zakresie: odroczeń lub zezwoleń na ratalną spłatę wszelkich zaległości podatkowych, a nawet mogą zalegający podatek umorzyć.

Kredyty dla rolników. Obecnie Państwowy Bank Rolny otrzymał pożyczkę zagraniczną w sumie 86 mil. zł. Z tego Bank Rolny udzielać będzie rolnikom pożyczek w terminie 9-miesięcznym, głównie na zakup nawozów sztucznych i t p. W najbliższym czasie Polska na cele rolnicze ma otrzymać z zagranicznych banków przeszło 100 mil. zł.

Obniżenie cen żelaza. Polskie huty żelazne obniżyły ceny detaliczne żelaza ze składu o 15 zł. na tonie.

Starania o utrzymanie wysokości zarobków robotniczych. Min. pracy i opieki społecznej wysłał okólnik do Inspektorów pracy wszystkich okręgów, aby starali się o utrzymanie dotychczasowych zarobków robotniczych na obecnym poziomie, gdyż utrzymanie ich jest jednym z warunków powodzenia rozpoczętej przez rząd akcji zniżki cen.

Rozporządzenie o otwieraniu sklepów spożywczych. Min. Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie, że sklepy spożywcze mogą być otwierane przed godz. 7 rano, jednak nie mogą być dłużej otwarte jak 12 go dzin.

Burze i powodzie. Z całego świata donoszą o burzach, deszczach, huraganach i śniegach. Na morzu Czarnem od kilku dni szaleje burza, wyrządzając wielkie szkody w portach na wybrzeżu krymskiem. W północnej Rosji, szczególnie koło Murmańska panują zamiecie śnieżne. Również w Anglii, Stanach Zjedn. i w Kanadzie, oraz na Oceanie Atlantyckim szalały burze. Wskutek gwałtownego topnienia śniegu wiele rzek w Bośni i Słowenji zalało osiedla. Z południowych stoków Alp staczają się ustawicznie lawiny śnieżne, powodując wielkie szkody i pochła-

nają liczne ofiary w ludziach. W pobliżu miejscowości Cizzio zostało 20 osób zaspanych, koło Arnago lawina porwała 20 chłopskich zabudowań. W Bawarii w Kempton po gwałtownej śnieżnicy pod ciężarem śniegu zawaliło się 10 domów. Również i u nas przechodzą ustawicznie burze śniegowe, a rzeki wylewają. W Lubelszczyźnie pod Zawichostem wystąpiła z brzegów Wisła, zalewając zupełnie kilka wsi tak, że ludność musiała uciekać z bydłem. Również pod Anapolem wylała Wisła. W kilku miejscach na Wiśle utworzyły się olbrzymie zatory, grząc wylewem.

Znowu trzęsienia ziemi. Wielkie trzęsienie ziemi nawiedziło południową Jugosławię, wskutek czego ponad 200 osób zostało zabitych, a blisko 600 osób rannych, całe osady legły w gruzach. Również połudn. Syberję i Bułgarię nawiedziło gwałtowne trzęsienie ziemi. Szkody materialne w obu krajach są znaczne. Na francuskiej wyspie Mauryciuse koło Afryki przeszedł gwałtowny cyklon i trzęsienie ziemi, które zniszczyły plantacje trzciny cukrowej, domy, przytem kilkanaście osób straciło życie, a 10 tysięcy ludzi zostało bez dachu nad głową.

Nową Zelandję nawiedziło drugie już w roku obecnym trzęsienie ziemi, wskutek czego zawaliło się kilka budynków, uszkodzonych podczas poprzedniego trzęsienia.

Wyrok na mienszewików. Z siedemnastu mienszewików, oskarżonych o zdradę państwa sowieckiego, 7-miu zostało skazanych na 10 lat więzienia, reszta zaś na 5 do 8 lat.

Olbrzymie aresztowania wśród Ukraińców w bolszewji. W Charkowie bolszewicy wykryli spisek ukraiński, którego celem było oderwanie Ukrainy od Rosji sowieckiej. W związku z tem wykryciem komiśnisi aresztowali z górą 200 osób, nadto 5 wyższych urzędników i 16 oficerów, z czego znaczna część została natychmiast zesłana na wyspy Solowieckie.

Parlament turecki został rozwiązany. W najbliższym czasie zostaną ogłoszone nowe wybory. Równocześnie zostały w Turcji obniżone diety poselskie.

Zabroniono święcić Wielkanocy na terenie Białorusi w Rosji. Podczas zbliżających się świąt wszystkie przedsiębiorstwa sowieckie będą czynne, nabożeństwa a nawet dzwonienie w kościołach i cerkwiach zostało wzbronione. Bolszewicy już przez 13 lat zabraniają obchodzenia Bożego Narodzenia i Wielkanocy, karząc surowo nie stosujących się do zakazu, mimo to wierni umiają często obejść to barbarzyńskie prawo. Wiara wśród nich nie wygasa.

Świat się zbroi. Według obliczeń Ligi Nar. 61 państw świata utrzymuje armję, liczącą 6 i pół miliona żołnierzy, kosztem 40 miliardów zł. Same państwa europejskie wraz ze swemi koloniami mają 3,906.000 żołnierzy, których utrzymanie i uzbrojenie kosztuje 25 miliardów zł.

I tak Włochy mają 660.000 żołnierzy, Sowiety 562.000, Francja 596.000, Anglja 357.000, Czechosłowacja 229.000, Rumunja 206.000, Niemcy 114.000, Polska 266.000, Stany Zjedn. 165.000, w Azji jest 2 milj. żołnierzy.

Podziękowanie.

Tobie, Przenajświętsze Serce Ukochanego Zbawcy, Twojej Niepokalanej Matce naszej Nieustającej Pomocy, składam najpokornejsze dzięki za szczytny przebieg operacji, rychły powrót do zdrowia i mnóstwo łask innych

Niegodna sługa
S. N. K.

NASZE ZAWODY

Na ogłoszone przez „Dzwon” zawody na temat: „Co w mojej parafji można uczynić dla rozszerzenia „Dzwonu Niedz.” otrzymaliśmy 45 odpowiedzi. Choć temat zawodów wydawał się bardzo łatwym, to jednak postawienie praktycznych wniosków wcale nie było rzeczą łatwą, owszem bardzo skomplikowaną, jak to zresztą przyznają sami nasi korespondenci.

Odpowiedzi na zawody obejmują 3 grupy artykułów: 1) takie, które redakcja będzie mogła w całości w Dzwonie wydrukować, nietylko bowiem podają trafne uwagi, ale i podają je w formie gotowej do druku 2) to artykuły, które choć nie nadają się w całości do druku, to jednak są prawdziwą kopalnią praktycznych wskazówek tak dla redakcji jak i dla administracji 3) ta ostatnia grupa obejmuje artykuły, które choć nie odpowiadają ściśle na pytanie, to jednak nadają się w innej formie do wykorzystania.

Komisja po starannem przeczytaniu i ocenie wszystkich odpowiedzi postanowiła wyznaczyć nagrody za artykuły z grupy pierwszej i drugiej.

W najbliższym numerze ogłosimy szczegółowy rozdział nagród, dziś wymieniamy w porządku alfabetycznym pięć najlepszych prac, nie przesadzając jednak jeszcze, które z nich będą drukowane i jakie otrzymają nagrody.

Najlepsze prace nadesłali: pp. Bartyzel W., S.S. (pseudonim), Szelestakówna 81-letnia czytelniczka Dzwonu, Tekieli Karol, Wiesławka Zofja.

Redakcja i administracja Dzwonu składa gorące podziękowanie tym wszystkim, którzy w ogłoszonych zawodach wzięli udział.

Od 30-tu lat

kupuje się z pełnym zaufaniem

LINOLEUM

ceraty, dywany wełniane, chodniki,
firanki, narzuty, kapy na łóżka
w wielkim wyborze po cenach fabrycznych

w 50-ciu własnych „Filjach”
PRZEMYSŁ -- LINOLEUM
Kraków — Rynek Główny 10
Warszawa — Marszałkowska 133

Uśmiechnij się!**U DENTYSTY.**

— Czego pan już krzyczy, przecież jeszcze nie dotknąłem pańskiego zęba?

— Tak, ale pan mi stanął na odcisk na nodze.

UCZNIARSKA KRYTYKA.

— Kto to jest ten pan, któremu się kłaniał?

— To jest nasz profesor, od którego dostałem na półroczecie dwójcę — człowiek niesprawiedliwy i nie znający się na niczem.

CZASEM I TAK BYWA.

— Co to za awantura u państwa?

— E nie takiego, to mój mąż nie może znaleźć książki do nabożeństwa.

KAWY

SUROWE i PALONE

M. Jawornicki

Kraków, Rynek Gł. 44.

W SKLEPIE.

- Proszę o kołnierzyk.
- Czy taki, jak pan ma na szyi?
- Nie, proszę o czysty.

WSPÓŁCZUCIE.

Nauczycielka: Tak, moje dzieci, noc na biegunie północnym trwa pół roku.

Edzio (ze współczuciem): — Ach, jak mi żal tamtejszego stróża nocnego...

ADWOKAT Dr. Edward Raimann utworzył
1 l. b. r. kancelaryj w Wadowicach.

Ważne dla Pań Gospodyń**Naprawiam maszyny**

do mięsa z gwarancją dodaje części do tychże. Osadzam noże stołowe, Ostrze brzytwy, nożyczki i t. p.

Ceny niższe. Wykonanie pierwszorzędne.

JAN MYSZKOWSKI, DIETŁOWSKA 46

Specjalny gatunek **KARPI** tuczonych
o pierwszorzędnej jakości oraz świeże

SANDACZE mrożone

poleca:

KAZIMIERZ OGORZAŁY

KRAKÓW, UL. SZCZEPAŃSKA L. 11.

KRAKOW Tow. Handl.

REIM

Sp. z o. o. **RYNEK 37.**

SPORT LETNI

Racety tenisowe
Piłki tenisowe
Piłki nożne
Hamaki — leżaki
Stołeczki stolowe

MYDŁO TOALET.

I do golenia
Wody kolońskie — Pudry
Aparaty do golenia
Nożki: Gloria,
Gillette — Swing

FABRY ARTYST.

Plótno malarskie
LAKIERY — pokosty
Bronzy — Liwory
Szczołki — pendzle

Kadziła Kościelna

Usta do świecenia
Szachy — szachownice
domina, karty, warcaby
przybory do Rybołówstwa

Wieruszowska 13 **CONCORDIA**
Zakład Pogrzeb. 33

Jana Wolnego Pl. Szczepański 2
Telefon 103 21.

urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów.

Mniej zasobnym daleko idące usługa.

Urzędem parafjalnym

PIECZATKI wszelkiego rodzaju z figurkami

Świętych Patronów wykonuje

POLSKI ZAKŁAD RYTOWNICZY

J. WALENTA, KRAKOW

Stawkowska 3 (Hotel Saaki).

Firma Alfred Machnicki

Kraków, Mikołajska 5

poleca: Różańce kokowe na łańcuszku i na nitce, drewniane, kościane, imitacje perły, szklanne i t. p. — Książki do nabożeństwa od 25 gr., oprawne w skórę, płótno, papier. Krzyże ścienne i do postawienia dla Szkół, Szpitali i Urzędów. — Figurki białe i kolorowe od 18 cm. do 120 cm. — Medaliki aluminiowe różne, alpacowe, artystyczne, oksydowane, dla Sodalicyj — Ryngrafy — Krzyżki zwykle niklowe, oksydowane od najmniejszych do 22 cm. wysokości, zakonne — Obrazki krajowe i francuskie, różne od 1/20 za setkę. — Lichtarze, kropielniczki niklowe i porcelanowe — Kanony, Dyplomy Sodalicyjne. Przyjmuje się obrazy do naprawy po najniższych cenach.

PREDFŁATA WYNOŚI:

Na rok 8 zł. na pół r. 4 zł. na kwart. 2-20.

Numer pojedynczy 20 gr.

W Ameryce 2 dolary. — W Francji 40 fr.

W Danji 1 koren.

Każdoroczna zmiana adresu 15 gr.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Kraków, ul. Straszewskiego 1, 18

Nr. P. K. O. 404.719 — Nr. Telefonu 128-20

Reklamacje akceptowane wyłącznie przy opłacie pocztowej.

CENY OGŁOSZEN:

Cena strony 150 zł. — pół strony 75 zł.

Otwór 40 — ośmiema 30 —

Za jednolitego wiersz mm. 80 gromy.

W tabelce 2 ks. dr. —

Za redakcją odpowiada Ks. Władysław Długosz.

Za administracją odpowiada Ks. E. Lubowiecki.

Drukarnia „Powściągliwość i Praca” w Krakowie, ul. Kazimierza Wielkiego 95.